

Szakdolgozat

Készítette: Komoróczy Tamás

Debreceni Egyetem
Informatikai Kar

Egy szaktanácsadó szakmai
tevékenységének bemutatása

Dr. Papp Zoltán
témavezető

Komoróczy Tamás
hallgató

Debrecen

2008

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék	1
Bevezetés	2
Szakértők és szaktanácsadók a közoktatásban.....	3
Szaktanácsadás.....	3
Szakmai továbbképzések	5
Iskolalátogatások	7
Infrastruktúra	8
Kétszintű érettségi.....	14
Szakmai háttér.....	17
Diákok felkészültsége	17
Tankönyv helyzet.....	18
Versenyek	20
Megyei Programozó Bajnokság 2007.....	20
Webfejlesztők Csapatversenye 2007	26
Széchenyi alkalmazói verseny 2007	32
Emeltszintű, szóbeli érettségi	35
Versenyfelkészítés	38
Összefoglalás	40
Irodalom jegyzék	41

Bevezetés

Ebben a szakdolgozatban a saját szaktanácsadói tevékenységemet mutatom be egy adott tanévben. A feladatok ismertetésén kívül, azokkal kapcsolatban levont tanulságok és következtetések fontos részét képezik munkámnak.

A 2006/07 tanév igen aktív volt a megye informatika tanításának életében. Új szaktanácsadói helyek kerültek meghirdetésre a Megyei Pedagógiai, Közművelődési és Képzési Intézet (MPKKI) által. A beadott pályázatomban pozitív elbírálása után 3-an kezdtük meg a munkát, melynek első állomása a szokásos év eleji ismertető volt. Itt vázoltuk fel a tanévben várható főbb szakmai eseményeket, illetve javaslatot tettünk új versenyekre, illetve továbbképzési programokra.

A két verseny, melyekről részletesebben is beszámolok egy programozói verseny és egy weboldal készítő csapatverseny. A szakmai továbbképzések témája a Gimp és a könyvtárhasználat lett. Sajnos a könyvtárhasználat továbbképzést nem sikerült megszervezni az alacsony jelentkezői létszám miatt. A képfeldolgozás tanfolyamon azonban hatalmas várakozással vettek részt a kollégák. A továbbképzésekről, illetve az ott szerzett tapasztalatokról külön fejezetben számolok be.

A tanév egyik meghatározó eseménye volt a megyei középiskolák jelentős részének meglátogatása. A két szaktanácsadó egyikeként jártam végig a megye jelentősebb középiskoláit, elsősorban egyedül. A kiemelt iskolákat közösen látogattuk meg. A tapasztalatok és élmények szintén egy jelentősebb részét képezik a dolgozatomban.

Az általunk szervezett két versenyen kívül is jelentős versenyeket zajlott. A Nemes Tihamér, az OKTV és a SZÉTV versenyein kívül a helyi szervezésű Szikszai 2007 Alkalmazói Verseny szervezésében és lebonyolításában is részt vettem. A versenyekről, az elért eredményekről a dolgozatomban egyik fejezetében számolok be.

Érettségi területén is jelentős tapasztalatokra tehettem szert ebben a tanévben. Mivel az emelt szinten érettségizők igen alacsony számban vannak informatikából az egyes iskolákban ezért számukra az MPKII keretein belül felkészítő tanfolyamot szerveztünk. Másrészt az egyik emelt szintű szóbeli érettségi bizottság tagjaként is közreműködtem. Az ottani benyomások, illetve a középszintű informatika és informatika alapismeretek érettségiben szerzett tapasztalatok megosztását is fontosnak tartom a dolgozat keretei között.

Szakértők és szaktanácsadók a közoktatásban

A közoktatás irányítási rendszerében jelentős szerepet játszanak a pedagógiai szakmai szolgáltatások intézményei. Különösen fontos ezen intézményi szféra szerepe a közoktatási értékelési feladatok ellátásában, az információs rendszer működtetésében és a tartalmi modernizáció folyamatának szervezésében. Pedagógiai szakmai szolgáltatást bármilyen intézmény nyújthat, de a közoktatási törvény a megyei önkormányzatok számára kötelező feladatként írja elő ezek biztosítását. Ennek megfelelően a pedagógiai szolgáltatások biztosításában meghatározó súllyal vesznek részt a megyei önkormányzatok által fenntartott pedagógiai intézetek. Ezek mellett szolgáltatásokat nyújtanak a központi kutató-fejlesztő intézmények is, vannak ilyen feladattal működő kisebb intézmények egyes városokban vagy fővárosi kerületekben, és növekszik a magánszolgáltatók szerepe is. A megyei pedagógiai intézetekben az elmúlt évek gyakran drámai megszorító intézkedései ellenére komoly, a közoktatás-fejlesztés szolgálatába állítható anyagi és szellemi tartalékok halmozódtak fel. Ezekről a legutóbbi időkig nagyon kevés, a nyilvánosság számára hozzáférhető információ állt rendelkezésre.

Szaktanácsadás

A pedagógiai szakmai szolgáltatások kiemelkedően fontos területe a szaktanácsadás. Ismeretes, hogy Magyarországon a nyolcvanas években Európában egyedülálló módon megszűnt a felügyeleti rendszer, és ennek támogató jellegű feladatait a megyei pedagógiai intézeteknél kialakított szaktanácsadás vette át. A közoktatási törvény szerint a szaktanácsadás feladata az oktatási módszerek megismertetése és terjesztése. A területet szabályozó rendelet szerint feladata még az iskolai szabályozó dokumentumok (pedagógiai program, helyi tanterv, házirendek) elkészítésének, a pedagógiai fejlesztő tevékenységnek és a tankönyv és taneszköz kiválasztásának segítése, mindezek értékelése és az egyéni szakmai tanácsadás. A többi szolgáltatáshoz hasonlóan a szaktanácsadás is a megrendelők igényei alapján működik. A szaktanácsadói megbízást a jog jelenleg nem szabályozza, így tartalmára, a szaktanácsadók létszámára, működési körülményeire és honorálására vonatkozóan minden a megbízást kiadó pedagógiai intézeteken múlik.

A kilencvenes évek elején a szaktanácsadás területén is komoly leépítések történtek, amelyek eredményeképpen a rendszer egészének működőképessége megkérdőjeleződött. A szaktanácsadói megbízásnak lényegében két formája létezik: az egyik az állandó megbízással működő szaktanácsadó, aki rendszerint egy "látogatónappal" rendelkezik, állandó havi

megbízási díjat kap, és útiköltségét az intézet megtéríti. A másik az eseti megbízással foglalkoztatott (ún. "listás") szaktanácsadó, aki egy-egy feladatra kap megbízást, költségeit és megbízási díját vagy az intézet, vagy a megrendelő fizeti. A megbízást az intézetek általában szaktantárgyanként és iskolafokozatonként adják ki. Néhány megyében - a NAT műveltségterületeihez alkalmazkodva - ezt műveltségterületenként szervezik át. Több megyében alkalmazzák a körzetek szerinti szervezést.

A 20 megyei (fővárosi) pedagógiai intézet szaktanácsadói által a leggyakrabban végzett tevékenységek rangsora az 1996-os felmérés szerint a következő volt:

- (1) tanfolyamok szervezése,
- (2) előadások tartása, továbbképzések,
- (3) szakmai napok szervezése,
- (4) az iskolai innováció segítése,
- (5) szaktárgyi mérések, értékelések,
- (6) munkaközösségi foglalkozáson való részvétel,
- (7) szakmai anyagok kidolgozása.

Figyelemre méltó, hogy a korábban szinte egyeduralkodó óralátogatás ebben a rangsorban meg sem jelenik.

Szakmai továbbképzések

A tanév megkezdése előtt a kiválasztott három szaktanácsadó és az MPKKI szakemberei megbeszélték a tanév főbb tennivalóit, illetve javaslatot tettek arra, hogy erősíteni kell az informatikát oktatók szakmaiságát, főleg az érettségivel kapcsolatos ismeret területeken. Másrészről szó volt a megye viszonylagos gyenge szerepléséről az utóbbi években az országos kimenetelű versenyeken. Jellemzően nem jutott be a megye iskoláiból egyetlen tanuló sem a 11-12 évfolyamokból és a 9-10 évfolyamokon is alulreprezentált a megye a döntőkben. Az értekezleten résztvevők egyöntetűen úgy gondolták, hogy a kétszintű érettségi miatt megváltozott követelmények és a versenyeken való jobb szereplés reményében érdemes tanártovábbképzéseket szervezni. A szükséges anyagi erőforrásokat félévente egyszeri továbbképzésre az MPKKI elkülöníti a szaktanácsadók előzetes költségbevételei alapján. Úgy találtuk, hogy legfontosabb témák a képszerkesztés, és a könyvtárhasználat. Ezekben a területeken érezhető hiányosságok vannak. A könyvtárhasználat talán nem szorul magyarázatra, de a képszerkesztés igen.

A Nemes Tihamér versenyeken rendszerint szerepelnek rajzolásos feladatok, s mint a megyei bizottság egyik tagja folyamatosan tapasztaltam, hogy azok a diákok, akik egyáltalán próbálkoztak, alapvető képszerkesztési hiányosságokkal küszködtek. Ez magyarázható lenne az alacsony óraszámmal, amit a képszerkesztésre lehet fordítani, de a felkészítő kollégákkal történő beszélgetés alapján egyértelművé vált, hogy azért nem foglalkoznak a képszerkesztéssel, mert nincsenek ilyen ismereteik. Többben az iskolákban legelterjedtebb operációs rendszer beépített rajzolójának használatát mutatják meg. Tulajdonképp ezen kollégák felvetése volt egy komolyabb, de szabadon és ingyenesen használható program megismerése.

A Gimpre a Nemes Tihamér országos bizottságának kiadott levele alapján esett a választás. Ennek értelmében szeretnék erősíteni a rajzolással kapcsolatos feladatokat és ehhez ők is a Gimpet ajánlották.

Az oktatáshoz külső oktatót kerestünk a két pénteki délután megtartandó képzéshez. A felkérésünkre azonban nem érkezett jelentkezés, ezért végül a képzést én tartottam meg.

A képzés tematikája a közismereti informatika keretében általam oktatott képszerkesztés tematikájára épült. Próbáltam olyan ismeretekkel felvértezni a képzésben résztvevőket, amellyel biztos talajon állva segíthetik diákjaikat. A gyakorlatokat és a legfontosabb ismereteket egy prezentációs diasorozaton is elhelyeztem, hogy később is

felfrissíthessék a tudásukat. A prezentáció elkészítésnek másik apropóját az adta, hogy sokan a különböző elfoglaltságuk miatt nem tudtak részt venni a továbbképzésen, bár igényelték az ott megszerezhető tudást. A prezentáció és a felhasznált képállományok jelenleg is elérhetőek, több más oktatási segédanyag mellett a <http://www.nyirszikszi.hu/infotanas> oldalról kiindulva.

A könyvtárhasználat a jelenlegi érettségi követelmény rendszeréből több informatika tanár szerint is kilóg, mivel a tananyag, igaz más formában, más tantárgyban is fellelhető, én magam is így érzek. Ez azonban nem jelenti azt, hogy nem kell tisztában lennünk az idetartozó tananyaggal. A könyvtárhasználat jó néhány részét az iskolákban be sem tudják mutatni, hiszen az iskolai könyvtárak jelentős részében semmiféle alkalmazás nem támogatja a könyvtáros munkáját. A későbbi részben bővebben tárgyalandó iskolalátogatások alatt szerzett tapasztalatok ezen a téren eléggé kiábrándítóak. Ezek alapján egy hasonló érdeklődésre számot tartó kétszer 4 órás továbbképzést szerveztünk a Nyíregyházi Főiskola Könyvtárában, melyet annak vezetője tartott volna. A képzés tematikája gyakorlatilag lefedte volna az emeltszintű szóbeli érettségi idetartozó követelményrendszerét.

Sajnos a könyvtárhasználat továbbképzésre minimális érdeklődés volt, ezért az MPKKI részéről nem látták értelmét az oktatás megtartásának. A többszöri meghirdetés ellenére is a két aktív szaktanácsadón kívül további két kolléga jelezte részvételi szándékát.

Próbáltuk kideríteni az okokat, amelyek távol tartották a kollégákat, azonban itt sem értünk el sikereket. A kudarcba fulladt oktatás után meglátogatott iskolákból is általában kitérő válaszokat kaptunk. Talán megpróbálnak házon belül megoldást találni és az informatika szakos kollégák helyett az iskola könyvtárosa végzi el ennek a tananyagrésznek az oktatását. Ez, ha így van mindenképpen előremutató, hiszen sokkal szakavatottabb kézből juthatnak az érettségihez fontos tudáshoz a diákok. További vélemények helyett röviden úgy gondolom, hogy ez nem mindenütt lehet így és elég sok iskolában nem kielégítően megoldott a könyvtárismeret informatikai órák keretén belüli oktatása.

Iskolalátogatások

A tanév során a megbízott két szaktanácsadó egyikeként a megye számos középiskolájába jutottam el, ismerkedtem az ott dolgozókkal, az ott folyó munkával, erősségeikkel és a napi küzdelmeikkel is. Ebben a fejezetben az ott tapasztaltak foglalom röviden össze.

A középiskolák számbavétele és felosztása után október elején kezdődtek meg a látogatások. Mivel a szaktanácsadói nap a szerda, minden látogatást ezekre a napokra szerveztük. Több esetben fordult elő, hogy mindketten ugyanazt az iskolát látogattuk meg. Ezeknek az iskoláknak azért szenteltünk kitüntető figyelmet, mert vagy meghatározó az informatika oktatásuk, vagy annak kellene lennie.

Kezdetben a hozzánk közelebb álló iskolákat vettük előre, mivel vélelmezhető volt egy ellenállás az iskolák részéről. A látogatásnak nem volt semmiféle ellenőrzési célja, de tartani lehetett tőle, hogy kezdetben így fogják értelmezni jövetelünket. Ez be is igazolódott, azonban a kollégák és az iskolák vezetői is hamar belátták, hogy itt nem ellenőrzésről van szó, csupán egy segíteni akarás első lépcsőjéről.

Az MPKKI kérése felénk a következő volt:

- Vegyük fel a kapcsolatot az iskola informatikát oktató pedagógusaival és az esetleges rendszergazdákkal.
- Próbáljunk kialakítani egy párbeszéd rendszert, amelyben a szakmai kérdésekben választ kaphatnak a kollégák.
- Térképezzük fel, mit és hogyan tanítanak, mi a véleményük a kétszintű érettségi rendszerről. Milyen számban vesznek részt a diákok az informatika érettségiben.
- Milyen szakmai problémákkal küzdenek, milyen erősségük van.
- Milyen rendszereket üzemeltetnek, azok előnyei és hátrányai.
- Milyen az informatika dokumentáltsága az intézményben.
- Milyen az informatikai versenyeken való részvételi szándék a diákokban. Itt külön vizsgáltuk a programozás helyzetét.

A meghatározott időpontokat az iskolák vezetőinek az MPKKI igazgatója kiküldte, kihangsúlyozva hogy a látogatás költségei az MPKKI-t terhelik, és hogy az iskolák számára nem jár semmiféle kötelezettséggel. A levél kitért arra, hogy az iskola vezetője, amennyiben nem kíván élni a lehetőséggel, jelezze azt az MPKKI felé.

A látogatásról egy nyíregyházi gimnázium mondott le, illetve az egyik tavaszi időpont előtt az egy vidéki szakközépiskolából jött visszajelzés, nem éppen baráti hangvételen, hogy nincs szükségük semmiféle látogatásra. Mindkét eset negatívan érintette az MPKKI-t és bennünket szaktanácsadókat is, hiszen egy nagy múltú intézmény utasította vissza a látogatásunkat, ahol az informatika szakos kollégákat is régről ismerjük. A másik középiskola, amelyik végül a találkozó előtt lemondta a látogatást, sok pozitív visszajelzést hallottunk már, ezért nagy várakozással tekintettünk az ott dolgozókkal történő találkozás elé.

A gördülékeny munkavégzést biztosítandó a látogatás előtti héten az intézmény vezetőket telefonon is értesítettük a látogatásról és annak várható kezdési időpontjáról. Ennek ellenére előfordult, hogy az egyik vidéki iskolában egyáltalán nem tudtak az érkezésemről. A levelet nem kapták meg, a telefont pedig többszöri próbálkozás ellenére sem vették fel több időpont esetén sem. Érdekes megjegyezni, ha rangsorba állítanám sikeresség szerint a látogatásokat, akkor ez a látogatás mindenképpen dobogós lenne az indulási nehézségek ellenére is.

A látogatások felépítése is előre megtervezett volt. Elsőként minden esetben az intézmény vezetőjét, vagy annak megbízottját kellett tájékoztatni a látogatás céljairól, illetve segítséget kérni a célok megvalósításához. A látogatás második fázisában, a vezetőket már kihagyva a részletekből, ismerkedtünk meg az intézményben folyó munkával. Ekkor beszéltek a kollégák a mindennapos problémáikról, jövőképükről, diákjaikról. A látogatás befejező szakaszában röviden tájékoztattuk az intézmény vezetőjét a tapasztalatokról.

Infrastruktúra

A megyei középiskolák nagyon vegyes képet nyújtanak minden féle aspektusból. Bár a számítógéppel való ellátottságuk sokat javult az utóbbi időben, azonban sok helyen a nagyértékű informatikai eszközökkel való támogatás után sem alakult ki egy optimálisnak nevezhető állapot. Kénytelenek régi, gyakran elavultnak nevezhető gépparkon tanítani, amely az oktatás alacsonyabb színvonalát jelentheti csak.

A Sulinet program keretében mindenhol elérhető az Internet és a számítógépek egy része hálózatba is van kötve. Gondot itt az okoz, hogy a biztosított sávszélesség nagyon

alacsony. Több konkurens felhasználó esetén szinte használhatatlan szintre esik vissza. Ilyen sávzélességek mellett számos iskolában nem is kísérleteznek saját Internetes szolgáltatások indításával. Leggyakoribb eset, hogy valamely ingyenes tárhely szolgáltató lehetőségeit felhasználva igyekeznek iskolájukat az Interneten bemutatni. Ezekben az iskolákban mint a webes szolgáltatáson kívül más szolgáltatásokat nem is nyújtanak sem az ott dolgozóknak, sem a diákoknak. Pozitív, hogy minden iskola rendelkezik saját weblappal, melyek napra készen tartásával különböző módokon próbálkoznak. Legtöbb helyen ez a munka is az informatika tanárookra hárul, újabb terhet róva rájuk. Több a kollégák a diákokat is bevonják a munkába, akik lelkesen részt is vesznek benne. A lelkesedés azonban nem jár mindig megfelelő szakmai tapasztalattal, vagy alapokkal, így igen meglepő honlapokat is láttam.

Azok az iskolák, amelyek próbálkoznak különböző szolgáltatások indításával, azokat általában a bonyolult, de logikusnak nevezhető domain név struktúra akadályozza. Ennek elkerülésére néhány iskola saját, a sulinetes rendszertől független domain névvel is rendelkezik. Ez többnyire nem azt is jelenti, hogy az iskolának más internet szolgáltatóval is kapcsolata van, így egy jelentősen színvonalasabb szolgáltatást tud igénybe venni.

A leggyakoribb szolgáltatások a webes tartalomszolgáltatás, a levelező szolgáltatások, melyek leggyakrabban webes felületen érhetőek el. Az ftp szolgáltatás és más nem túl gyakori szolgáltatás csak néhány iskolára volt jellemző.

A szolgáltatások kapcsán néztük a szerver parkot is. Itt is hatalmas különbségek vannak. Sok iskola egyáltalán nem érzi igényét a szerverek üzemeltetésének, míg a másik oldalon olyan iskolák is állnak ahol a szerverek száma 7-8 darab. Ahol van szerver, ott elsősorban Windows 2003-at üzemeltetnek. Erről megy a webes tartalomszolgáltatás is, illetve mappák megosztásával biztosítják bizonyos állományokhoz a hozzáférést. Megfigyelhető volt, hogy a szervereket nem kész szerverkonfigurációként vásárolták, hanem próbáltak megbízható, jó minőségű részegységekből építeni maguknak kiszolgálót.

Mindenképpen meglepő volt, hogy a Windows 2003 adta lehetőségeket mennyire nem ismerték és használták ki. A gépek 5-6 helyen voltak csak tartományba szervezve és ezek közül is csak 3 helyen volt felhasználói szintű azonosítás a diákokra is. A miértekre keresve a választ hamar felvázolódott, hogy legtöbbször a hozzá nem értés, az időhiány a legfőbb hátráltató tényező egy korrekt, oktatási munkához kielégítő hálózati infrastruktúra kiépítéséhez. Volt természetesen más ok is. Az iskolák rendszergazdái, valamely számítástechnika szakos kolléga lesz, akinek órakedvezményt biztosítanak a feladatok

ellátásához. Ez komolyabb rendszer üzemeltetéséhez semmiképpen nem nevezhető ideálisnak.

Meglepő tapasztalat volt, hogy az iskolák milyen alacsony számban használnak Linuxot. Az idegenkedés, és a félre informáltság volt a legtöbb helyen az ok amiért nem is próbálták meg. Olyan hardware feltételekre hivatkoztak több helyen is, amely inkább egy Windows 2003 igényeinek jobban megfeleltek volna a Linuxok igényeihez képest. Szomorú volt látni, hogy fiatal kollégák is mennyire elzárkóztak a Linuxtól, illetve, hogy mennyire nem ismerték azt. Azt gondolom, hogy a szakmai igényesség alapvető lényege lenne, ha nyitott a pedagógus más irányok felé is. Másrészt felmerül a felsőoktatás felelőssége is, hogy egyoldalú oktatást biztosítanak a leendő kollégák számára.

A használt Linux disztribúciók is érdekes képet mutattak. A legtöbb helyen Debian alapú rendszert használtak. Egy-egy helyen láttam OpenSuSE és Mandriva disztribúciókat szerver funkciókat ellátó gépeken.

Úgy gondolom, hogy a Windows 2003 és valamely Linux disztribúció jól megfér egymás mellett egy iskolai környezetben és mindegyiket arra kell használni ami a fő erőssége. Ehhez azonban a szaktanácsadók részéről is további ismeretterjesztő munkára lesz szükség. A megyénkben már az MPKKI szervezésében volt ilyen témában továbbképzés, azóta azonban sokat fejlődtek a kiszolgálók funkciói, ezért a közeljövőben célszerű lenne egy hasonló tematikájú, de aktualizált továbbképzést megszervezni.

A beszélgetések kapcsán egy érdekes aspektusa is felvetődött a szerverek helyzetének. Több helyen a kollégák tisztában voltak ezzel a helyzettel és lehetőség szerint változtak is volna, azonban ezt nem minden esetben tudják megtenni. Volt ahol a pénz kérdése merült fel. Az igaz, hogy a nagyértékű beruházásból el lehetne különíteni egy gépet szerver funkciók ellátására, azonban ezzel a kollégák csak maguknak csinálnának újabb gondot. Ha nincs rendszergazda, akkor ezt a funkciót valamelyik kolléga látja el, szinte semmi fejében. Ráadásul ez a munka sokszor nem korlátozódik a tantermek falai közé. Ő nyújt támogatást a szünetben, lyukas órájában, vagy a délután folyamán (és néha a tanórákon) a titkárnőknek, a gazdasági hivatalban dolgozóknak, a vezetőknek. Ezek a felhasználók a legkülönbözőbb problémákkal terhelik, az amúgy is elfoglalt pedagógust. Egy egyszerű festék patron cserétől kezdve, a „jött egy e-mail meg kellene válaszolni” feladatokon keresztül, gyakorta kéri a támogatásukat speciális szoftveres problémákhoz is. Sajnos, mint mondták a kollégák, ezek a kérések már a felhasználók részéről természetesek, számukra fárasztóak és legtöbbször köszönöm fejében végzetek. Itt gyökeres szemléletváltásra lenne szükség az intézmény

vezetők részéről. El kellene ismerni ezt a jellegű tevékenységet, másrészt támogatni kellene bizonyos informatikai beruházásokat.

Mint látszik a szerverek kérdése összetett probléma, amely az érintett felek párbeszéde nélkül nem oldható meg.

Ahol volt hálózat ott szinte kizárólagosan csavartérpáras megoldással talákoztunk, amelyek azonban szinte egyöntetűen nem feleltek meg semmilyen szabványos kiépítési szabványnak. Sok helyen nem is tudták milyen szabványoknak kellene megfelelni, néhány helyen már hallottak szabványokról. Legtöbbször a Cat5 került szóba, de részleteiket nem ismerték. Itt is van min dolgozni, bár egy Cat5-ös, vagy magasabb szintű hálózat kiépítése mindenképpen költségnövelő tényező, ezért az iskolák ha tudnák hogy kell, sem kérnének mérési jegyzőkönyvet. Azonban mindenképpen el kellene kerülni azokat a kirívó eseteket amelyeket felfedeztünk és jelzésünk alapján szerencsére többségében ki is javítottak.

Leggyakoribb esetként kell megemlíteni a kábelezési hibáknál az erősáramú kábelekkel való párhuzamos futást. Egy iskolában a befűzés során a gyengeáramú kábel szépen rá is volt tekeredve a 240V-os vezetékre. A kollégával együtt 110V-os feszültséget mértünk az UTP kábelben. Másik elrettentő példa a kábel külső falon történő vezetése. Volt ahol csak az épület falát csúfította el a kábel, de volt ahol két épület között, egy acél sodronyt feszítettek ki és erre volt felerősítve a kábel amely két switchet kötött össze. Sajnos ennek biztonságos és kielégítő megoldására jelentős anyagi ráfordításokat kellett volna eszközölnie az iskolának.

A szoftverek helyzete sokkal homogénebb képet mutatott, köszönhetően a Microsoft alkalmazások és operációs rendszerek használhatóságára a középiskolákban. A Microsoft XP honosított Professional verziója mellett elvétve láttunk Windows 2000 Workstationt és Windows 98-at is. Az alkalmazás csomagoknál a Microsoft Office különböző kiadásai uralták a terepet. HTML szerkesztéshez használt alkalmazásoknál azonban már nagyon vegyes kép fogadott minket. Sok helyen használták a FrontPage nevű alkalmazást, sajnos szabálytalanul, mivel ez az alkalmazás nem része a Microsoft által licencelt alkalmazásoknak. Másrészt, teljesen hibás alkalmazás is, mivel nem felel meg semmilyen W3C által kiadott HTML ajánlásnak sem. Szerencsére több helyen az NVU-t, vagy annak családjába tartozó szoftverkomponenst használták a weblap szerkesztés tanítására. Közülük legnépszerűbb a Mozilla HTML szerkesztője.

A képszerkesztéshez használatos programok is színes változatosságot mutattak. Legtöbb helyen az operációs rendszer részét képező Paint alkalmazást mutatták be csak 1-2 órában.

Népszerűnek nevezhető a Gimp is, több helyen fel volt telepítve, mutatva a fentebb már említett továbbképzés sikerességét. Megjegyzendő, hogy a képfeldolgozásra, szerkesztésre nem áll rendelkezésre megfelelő óraszám a tanmenetekben, ezért csak mint érdekességet csempészték még be ebben a tanévben a kollégák. Remélem, hogy a jövőben azért picivel több idő is juthat erre az alkalmazásra órai keretek között is. Meg kell említeni, hogy volt olyan iskola is, ahol a képszerkesztés hagyományosan van beépítve az órai munkába már rég óta. Ezekben az iskolákban nagyobb óraszámban és az Adobe Photoshop valamely verzióját használva dolgozhatnak a diákok.

Programozási nyelvek tekintetében is elég homogénnek nevezhető a megye. Kiemelkedik a Pascal programozási nyelv tanítása. Néhol C-t, vagy C++-t, esetleg Delphi-t tanítanak. Az informatika szakmacsoportos képzésben második nyelvnek viszont általában csak a Pascalt oktatják tovább és az objektum orientált programozási nyelvekről csak elméletben kapnak tájékoztatást.

A mi iskolánkban is nagy gond, hogy mi legyen a második programozási nyelv. Mivel a többi kolléga kizárólag Pascalban járatos ezért rám hárították a döntés felelősségét és magát az oktatást is. Így jelenleg Java nyelvet tanítunk heti 2 órában egy évig. Mivel jelenleg a második évfolyam oktatása folyik csak, így nehéz megítélni a választás helyességét.

A kollégákkal való találkozásokkor gyakran került szóba a programozás témakör. Személyesen én is úgy ítélem meg, hogy a programozást nem kellene erőltetni a középiskolákban, csak azoknak, akik szakirányban szeretnének továbbtanulni. Rendben, van hogy az általános műveltséghez algoritmizálási képességekre is szükség van, de akkor csak ezt tanítsuk és azt is testhez álló feladatokon keresztül. A felszabaduló óraszám terhére lehetne a képszerkesztés óraszámát emelni, illetve visszahozni a parancssoros felület alapszintű oktatását. Ennek hiányával minden nap, minden informatikát oktató megküzd a középiskolákban. A parancssor biztosította szigorú kötöttségek sok tanárt elriasztanak, de e nélkül hatékonyan nem lehet egyetlen egy számítógépet sem használni. A parancs sor rengeteg lehetőséget, gyorsítást, egyszerűsítést tesz lehetővé, amivel a felhasználók nem tudnak élni, mivel nem is ismerik ezeket. Másrésről ebben a „kattingatós korszakban” a diákok nem is érzik ennek jelentőségét, ezért olyan módszereket kellene kidolgozni, amelyeken keresztül megérthetnék a parancssorban rejlő lehetőségeket a diákok.

A programozási nyelvekre visszatérve, sokan keresnek új alternatívákat a Pascal leváltására. Sokan kísérleteznek, vagy már egyszerűen át is tértek más programozási nyelvekre, mint a C++, vagy a Delphi. Nem hiszem, hogy ezek a nyelvek tudják helyettesíteni

a Pascal azon erősségét, hogy kifejezetten az oktatás igényeihez igazodva alkotta meg N. Wirth. Biztosan nem kezd el fejleszteni senki Pascalban komolyabb programrendszereket, nem áll neki fejleszteni kereskedelmi játékprogramokat, mert ezekre csak nagyon erős megszorításokkal alkalmas, de az oktatás igényeit maximálisan kiszolgálja. Egyszerűen lehet implementálni a jól megírt algoritmusokat, egyszerűen és átláthatóan lehet elkészíteni a programozás oktatás során használt alapeljárásokat és függvényeket.

Nekünk nem kereskedelmi programozókat kell nevelnünk, hanem olyanokat, akik tisztában vannak azzal, hogyan kell algoritmizálni, adatszerkezeteket felépíteni és ezeket egységes kóddá gyúrní. Ezzel a munkával csak az első lépését kell csak megtegyük a profi programozóvá való nevelésben. Úgy gondolom, ha bonyolultabb eszközökkel kezdjük a programozás oktatását, azzal kevés sikert, és sok kudarcot szerzünk csak a diákunknak.

Az érettségít, illetve a különböző versenyeket érintő alkalmazásokon kívül néhány igen érdekes és egyedinek mondható szoftverrel is találkoztunk. Itt csak azt az egyet említem meg, amellyel a tanár egy központi gépről folyamatosan követheti a diák munkáját, és ha kell beavatkozhat a távoli gépen folyó munkába, vagy tanácsokkal láthatja el a diákot, ha elakad. A különböző helyeken különböző alkalmazásokat használtak ennek a funkciónak a megvalósításához. Mivel módomban állt látni ezeket az alkalmazásokat óra munka keretében is megállapítottam, hogy az órák vezetését nagyban megkönnyítő eszközről van szó. A diákok igényelték a közvetlen beavatkozás lehetőségét egyes nehezebb szituációkban a pedagógustól, másrésztől a pedagógus is hatékonyan tudta segíteni munkájában a diákját, ha az elakadt munkájában. Ez a fajta munka előnyös lehet olyan helyeken is ahol a teremkialakítás az oktató munkára nem nevezhető ideálisnak. Nagyon sok helyen a szaktantermek kialakítása a hagyományos tantermi padsoros kialakítást követi, a kábelezés miatt a padokat a falig feltolva. Ilyen termekben a belső tanulók munkája nehezen, sokszor a külső tanuló zavarásával valósítható csak meg. Ilyen helyeken szinte kötelező lenne ilyen közvetlen beavatkozásra lehetőséget adó alkalmazás használatára, de úgy gondolom ez máshol is hasznos lehet.

Szót kell ejteni a manapság slágernek tekinthető interaktív táblákról is. Személyes tapasztalatom, hogy egyetlen kivételtől eltekintve nem használják a különböző pályázatok keretében elnyert eszközöket az iskolákban. Szinte kizárólag a projektorokat és a hozzá csatlakoztatott számítógépeket használják a kollégák. A projektor használata informatikai órák keretén belül általánosnak mondható, más tantárgyak keretein belül pedig szórványosan megfigyelhető.

Az egyetlen helyszínen ahol napi rendszerességgel használják az interaktív táblát, a szakiskolai informatikai oktatás keretein belül használják fel. A meglátogatott óra vezetését valóban megkönnyítette az eszköz. A diákok fogalmi szintje a szakiskolai szintnek volt megfelelő és a számítástechnikai fogalom használatuk alacsony szintű volt. A tanár interaktív táblán történő munkájával azonban nagyban megkönnyítette a tanulók új anyag elsajátítását és a korábbi tananyagok ismétlését. A rendszert használva a tanár a táblán keresztül segítette a diákokat. Bejelölve a fontos területeket a képernyőn, megmutatva az eszközök használatát a gyerekek viszonylag egyszerűen követték a tanár útmutatásait és végezték el az órára előírt teendőket.

Az iskolák interaktív táblákkal való felszerelése, a jelen állás szerint csak azon tantermek számát fogja szaporítani, amelyeket kulcsra kell zárni, nehogy a tanórák közötti szünetben a diákok kárt tegyenek benne. Ahhoz, hogy ezeket az eszközöket a helyükön tudják kezelni a pedagógusok és az iskolák, nem elég őket felszerelni és azt mondani, itt van, használd. Mire, eddig is eltanítottam nélküle, ezután sem lesz rá szükségem – mondhatnák a kollégák. Attól tartok, hogy ez így is lesz. Az iskolák egy újabb kihasználatlan eszközzel bővülnek, mivel a projektorra és a hozzá tartozó notebookra szükségük van és csupán ezekre az eszközökre nem tudnak pályázni.

Kétszintű érettségi

A személyes találkozásokon az érettségiről is őszinte beszélgetéseket folytattunk. A kollégák alapvetően jónak ítélik meg a középszintű informatika érettségit és ezt jól jelzi, hogy a diákok is milyen magas számban választják évről évre. Ennek okait vizsgálva kiderült, hogy sok gyengébben tanuló választ informatikát ötödik tárgyként, mivel itt viszonylag kis befektetéssel ér el közepes eredményt. Ezek a tanulók többnyire már nem akarnak tovább tanulni. A tovább tanulók is magasabb számban választják az informatikát érettségi tárgyként, ha olyan szakirányba mennek, ahol az érettségin kötelező tantárgyak a felvételi tárgyak. Ilyenkor azokra a tárgyakra összpontosítanak és viszonylag nem megterhelő munkával próbálnak meg jó teljesítményt elérni informatikából. Az eddigi adatok alapján a kollégák azt a tájékoztatást adták, hogy ez a gondolkodás a diákok nagy részénél be is válik. A gyengébb képességű tanulók közepes, esetleg jó, míg a tehetségesek általában jeles eredményt érnek el. A kollégák véleménye, hogy középszintű érettségin a kettes, vagy hármas megszerzése nagyon könnyű, de 110 pont feletti eredmény elérése nagyon nehéz.

Ezek a vélemények és tapasztalatok a saját iskolámban kialakult véleményekkel és tapasztalatokkal teljes összhangban vannak.

A középszintű feladatokat általában jónak találták a kollégák. A HTML nyelvű feladatok szabványon kívüli részfeladatait tették szóvá, valamint a javítási útmutató néhány következetlenségét. Általános véleményként fogalmazódott meg, hogy mind a javítási útmutatót, mind a feladatsort szélesebb platformon és alaposabban kellene tesztelni.

A következő gondolatok nem a látogatások kapcsán születtek, de mindenképpen fontosnak tartom leírni őket. Tapasztalataim alapján, melyeket más iskolákban megírt érettségi dolgozatok javításának átnézése alapján, illetve mint különböző versenyeken az iskolai feladatsorok felüljavítójaként szereztem, nem ezek a problémák az érettségi kapcsán.

Az érettségik javítási útmutatója egyértelműen előírja – néhány apróságtól most tekintsünk el – mire mennyi pontot lehet adni. Úgy gondolná mindenki, hogy az egyértelmű útmutatásokat követve a dolgozatok kijavítása független kell legyen a tanártól. Pedig nem az. Megfigyelhető, hogy mennyire nem egységesen javítanak a kollégák. Nem azt mondom, hogy 1-2 pontot nem nézhet el egy javító tanár akár lefelé, akár felfelé, de itt nem csak egy, vagy két pontról van szó, tíz, vagy akár több pontot meghaladó eltéréseket is tapasztaltam már. Legkirívóbbként a következő eseteket említeném meg. Az egyik diák OKTV dolgozatát a kolléga 110 pont fölére javította és a felüljavítás után 24 pontot kellett „elvenni” a gyerektől. Másik kirívó eset emelt szintű érettségien a saját diákkal esett meg. A diák az értékelés után 64 pontot kapott a dolgozatára. Az elkészült munkáját, amelyet elkért a megtekintés alkalmával és a hivatalos javítási útmutató alapján a diákkal közösen 95 pontra értékeltük a dolgozatot. Természetesen megfellebbezte a diák az OKÉV-nél a javítást. Az OKÉV felüljavította a dolgozatot, melyre végül 94 pontot adtak.

Itt mindenképpen beavatkozásra lenne szükség, hogy az érettségi elveinek megfelelő, valóban egységeshez közeli javítások történjenek. Biztosan kidolgozható lenne egy módszer, amellyel ki lehetne küszöbölni, vagy legalábbis lehetne csökkenteni a számát a hibás javításoknak.

A szóbelivel kapcsolatban jelentős nézeteltérés alakult ki a szaktanácsadók és a pedagógus kollégák között. Sokan úgy vélik, hogy a jelenlegi pont megoszlás a gyakorlati és az elméleti rész között nem jó. Az elméleti vizsgán szereshető 30 pont nem alakítja olyan jelentősen a végső eredményt, mint a gyakorlati rész 120 pontja. Mindenképpen szerencsésnek tartanának egy nagyobb részarányt a szóbelin.

Többekkel azon a véleményen vagyok, hogy ez a jelenlegi arány elégséges, sőt figyelembe véve a jelenlegi tanítási szokásainkat még túlzó is. A megkérdezett kollégák,

közöttük azok is akik az arány megváltoztatása mellett állnak ki, egyáltalán nem feleltetnek szóban az informatika órákon. A diák úgy jut el érettségire, hogy az informatika tantárgy szakszókincset csak passzív befogadóként használja. Ez elég ellentmondásos és a diákra nézve veszélyes is. Mindenképpen előnyös volna több lehetőséget biztosítani a szóbeli megnyilvánulásokra is, hogy a szakszókincs minél pontosabb használatát gyakoroltathassuk a diákokkal.

Én szerencsés helyzetben vagyok az informatika szakmacsoportos osztályokban. Ott külön elméleti óra áll rendelkezésre, ahol sokat beszélgetünk a számítástechnikáról és az informatikáról. Ezekben az osztályokban is elég lassan alakul ki a szakszerű fogalomhasználat a beszéd során. Másrészt a közgazdasági szakmacsoportos diákokat is oktatok, ahol nem áll rendelkezésre csak gyakorlati óra, így átérzem a kollégák helyzetét. Azokban a közgazdász osztályokban ahol érettségi tantárgyként választják az informatikát, külön foglalkozom a szóbeli felkészítés kapcsán. Itt nem áll annyi idő rendelkezésre, hogy teljesen korrekten kialakuljon a szaknyelv használata.

Ezzel kapcsolatban felmerül egy másik kérdés is. A különböző iskolatípusokban, de még az egyes intézményekben is különböző óraszámok állnak rendelkezésre. A szakközépiskolákban az első két évfolyamon heti 2 órát tartanak általában, míg a gimnáziumokban ennél kevesebb órában oldják meg a kötelező képzést. Legelterjedtebb megoldásként a kilencedik évfolyamon van a heti két óra a gimnáziumokban, de találkoztam két év heti egy órás felosztással is. Mindkét intézménytípusban tanulhatnak a diákok az utolsó két évben is informatikát, ha az adott iskolában választható tárgy. Ekkor mindenütt heti két órában tanulhatnak a diákok. Látható, hogy a gimnáziumi informatika oktatás nem csak eszközellátottságában, hanem az óraszámokban is elmarad a szakközépiskoláktól.

Másrészt szóba került a könyvtárhasználat teljes kihagyásának az ötlete. Többen támogatták a gondolatot, hogy a szóbeli ezen részét, el kellene hagyni. Indokaik szerint, ez a rész jobban illik az irodalom órákhoz, mint az informatikához. Én sem kedvelem ezt a részt, igaz hogy tartalmában sokkal jobban igazodik a tantárgyhoz, mint akár a hardware, vagy software tartalmú tételek. Igazából a tantárgy megnevezése nem szerencsés. Olyan fogalmakat és ismeretanyagokat gyűjt magához, amelyeknek alapjában semmi köze az informatikához, gondoljunk csak a szövegszerkesztésre.

Az emelt szintű érettségiről az alacsony számú érettségiző miatt értékelhető vélemény nem alakult ki a kollégákban. Az emelt szintű érettségien szerzett tapasztalataimat egy másik fejezetben írom le.

Szakmai háttér

A legnagyobb gondot az okozza az iskolákban, hogy a kollégák szakmai támogatása nincs megoldva. Nem tudnak, és sajnos néha nem akarnak segítséget kérni. Nem ismerik a lehetőségeiket sem, hogy milyen csatornákon juthatnak információhoz. A látogatás elsődleges célja a kapcsolat felvétel volt, mely során megismerhettük egymást és tájékoztattuk a kollégákat a helyi és országos lehetőségekről. Úgy tűnik, hogy a kollégák szívesen fogadták ezeket a felkínált lehetőségeket és lassan el is kezdik használni. Nem tudjuk megítélni és a kollégák nem is nyilatkoztak róla, hogy milyen egyedüli szaktanárként tevékenykedni egy vidéki iskolában, tulajdonképpen a közvetlen segítségnyújtástól távol. Egyedül kell feltérképezni a lehetőségeket, egyedül kell megoldásokat találni a problémákra. Remélem, hogy a látogatások után megindulhat egy párbeszéd mellyel az oktatás színvonala is nőhet a megye középsikoláiban.

Diákok felkészültsége

Általános véleményként fogalmazták meg a kollégák, hogy a diákok egyik kedvenc tantárgya az informatika, azonban van itt is néhány terület, amellyel kevésbé szívesen ismerkednek a tanulók. Gimnáziumokban a programozás tanítása bizonyult nem túl népszerűnek, illetve általában jellemző, hogy a táblázatkezelés azon része, amikor már bonyolultabb függvényekkel ismerkednek. Számomra meglepő, hogy az adatkezelést nem sorolják ide. Véleményem szerint az adatkezelés középiskolai tanítása túlzó elképzelés. A diákokban hibás kép alakul ki az adatbázis kezeléssel kapcsolatban, illetve az elméleti megalapozatlanság miatt a diákok maguk is túlzott elvárásokkal vágnak bele mindenféle önálló feladat megoldásába. Ezen feladatokkal csak a legtehetségesebbek és legkitartóbbak képesek megküzdeni, a legtöbbet csak kudarc éri és esetlegesen elfordul az adatkezeléstől.

Korábban a DE-EFK-n részt vettem az adatkezelés oktatásában, melyet informatikus hallgatóknak oktattunk Ott is azt tapasztaltam, hogy az elméleti háttér elsajátítása nem volt egyszerű és ez érezhető volt a gyakorlati feladatok megoldása során is. A jelenlegi emelt szintű érettségi követelményrendszerét összevetve az akkori főiskolás tematikával szinte semmi különbséget nem lehet felfedezni. Úgy gondolom, hogy a felsőoktatás helyett nem kellene ilyen fajsúlyos témákkal foglalkoznunk középiskolában, mint az adatkezelés.

Ezzel az elképzeléssel a kollégák döntő többsége nem értett egyet. Véleményük szerint az adatkezelés középiskolai elsajátítása nem túl bonyolult tananyag és nem az elméletre kell helyezni a hangsúlyt, hanem a gyakorlatra. Azok a gyakorlati feladatok,

amelyek az eddigi érettségiken voltak, illetve az érettségi feladatgyűjteményben megjelent feladatok elkészíthetőek egy középiskolás diák számára.

Ez persze igaz, de megint a katingatásnál járunk. Több végzős diákot megkérdeztem ezzel kapcsolatban. A legtöbben nem is tudják mit és miért csinálnak, csak meg tudják csinálni. Nem tudják mire jó az index, mi az a kulcs. Azt meg, hogy miért kell beállítani, senki nem tudta. Ha innen nézzük ez elég szomorú tény. Ráadásul a beszélgetések során fény derült arra is, hogy az adatkezelés elméleti háttérével ők sincsenek teljesen tisztában. Az előző bekezdésben megfogalmazott állásfoglalásuk helyességének igazolása közben több esetben is hibásan használták a szakkifejezéseket. A helyzetet tovább rontja, hogy a rendelkezésre álló tankönyvek általában csak erősítik, vagy rontják ezt a helyzetet.

A problémaként jelölték meg a kollégák az általános iskolai kibocsájtás heterogén és alacsony színvonalát. Az általános iskolákból kikerült diákokkal azokat a tananyagrészeket is újra át kell nézni, amit már tanulniuk kellett volna. A csoportok legalább fele felzárkóztatásra szorul, míg a másik fele csak egy helyben topog. Az utóbbi időben pozitív elmozdulást tapasztaltak. Egyre magasabb szintű munkát tudnak így folytatni és nem kell felesleges erőforrásokat a felzárkóztatásra pazarolniuk.

Tankönyv helyzet

Az informatika oktatás neuralgikus pontja. A szülők állandó nyomása és a diákok reális igénye sem tud egyértelmű megoldást adni, hogy melyik tankönyvet érdemes segédeszközként használni az informatika oktatásában. A piacon lévő könyvek közül egyik sem alkalmas a felhasználásra. Jószerével különböző tanfolyamok tankönyveit használják a kollégák. Azonban ezek is jelentős szakmai kihívásokkal küszködnek. Hibás terminológiát és sajnos hibás, a tényadatoktól távolálló közléseket tartalmaznak. (Néhány kolléga által elfogadott tény a kollégák között – közöttük az enyém is – a hálózati ismeretek és az adatbázis kezelés terén ezek a könyvek alapvető kívánni valókat hagynak maguk után, de a többi területen is találhatóak pontatlanságok.)

A legáltalánosabban használt könyvek közül a PSZF Salgó kiadványait, és a Nógrádi féle PC Suli sorozat könyveit használják a legtöbb helyen. Mindkettő rendelkezik vitathatatlan előnyökkel, és mindkettőre igaz, hogy bizonyos részei egyáltalán nem használhatóak. Személyes véleményem szerint bizonyos fejezetek több kárt okoznak a diákok fejében, ha komolyan tanulmányozzák azt a fejezetet, mint hasznot hajthatna. Mivel én a Nógrádi féle könyvet vásároltatom meg diákjaimmal az előbb már kifogásolt hálózati részt és

az adatkezelés elméleti részét egyszerűen áthúzatom a diákokkal, hogy az ott található információkat egyáltalán ne olvassák még át sem. Sajnos a lektorálás nélkül megjelent könyvben rengeteg tárgyi tévedés található ezekben a fejezetekben.

A gimnáziumokban a Maxim kiadó informatika könyveit is használják. Ezek a könyvek a számítástechnika és az informatika széles körét átfogják, bár használhatóságukat megkérdőjelezi a kevés tényanyag. Használata melletti érvként hozták fel a kollégák a könyvtárhasználat témakörének érettségi szintű kidolgozását és az hogy az informatikát nem kiemelt óraszámokban tanulóknak még így is nagy segítség lehet.

Elismerően szóltak a kollégák a rendelkezésre álló középszintű érettségi feladatgyűjteményről, amely a vizsgára való felkészülés nélkülözhetetlen eszköze. Apróbb, kicsi hibákat jeleztek csak, de ezek szerintem elkerülhetetlenek egy ilyen kiadvány kapcsán. A beszélgetések időpontjában még nem állt rendelkezésre az emelt szintű érettségi feladatsorokat tartalmazó kiadvány. Ezzel kapcsolatban reményüket fejezték ki a kollégák, hogy meg fog jelenni és nem marad el színvonalában a középszintű kiadványtól. (A szakdolgozat írásakor a kollégák reménye valósággá vált és megjelent az említett mű a Maxim kiadó gondozásában.)

A programozás oktatásában úgy gondoltam egyszerűbb a helyzet, de a kollégák véleményei alapján meg kellett változtatnom a véleményem. A legtöbb régebben tankönyvként használt kiadványt már hiába keresi az ember. Hiába tanítják ugyan azt a Pascal, mint 10 évvel ezelőtt, az akkori kiadványok már nem kaphatóak. Szinte csak egy normálisabb kiadványt tudtak megemlíteni, ami felhasználható az oktatásban, illetve egy feladatgyűjteményt. A gondot persze fokozza, hogy az említett könyv idő közben lekerült a tankönyvlistáról így a tankönyvtámogatást nem tudják igénybe venni a rászorulóknak erre a könyvre.

Versenyek

A vizsgált tanévben 3 megyei szervezésű verseny szervezője, valamint 2 országos verseny megyei versenybizottságának tagja voltam. E munka mellett saját diákokat is készítettem fel különböző versenyekre. Ebben a fejezetben ezekről a munkákról írok.

Megyei Programozó Bajnokság 2007

Az MPKKI javaslatunkra két, informatikával kapcsolatos versenyt szervezett a 2006/07-es tanévben. A programozói versenyt végül a Széchenyi István Közgazdasági Szakközépiskolával közösen hirdette meg az MPKKI.

A verseny alapötletét az adta, hogy az emelt szinten érettségiző 30-40 megyei diák érettségi körülmények között gyakorolhasson az emelt szintű érettségi feladataihoz hasonló, illetve azt kissé meghaladó feladatok megoldása során. Így született meg az ötlet, hogy a kétfordulós verseny 3 feladata, függetlenül a fordulótól mindig azonos szintű legyen. Ezek alapján a feladatlapon első feladata állománykezelés nélkül megoldható, egyszerűbb némi gondolkodást igénylő feladat legyen. A második és harmadik feladat állománykezelésen alapuljon lehetőleg, ahol a második feladat színvonala az emelt szintű érettségi feladatával egyezzen meg a lehetőségek szerint, míg a harmadik feladat az emelt szintű érettségi eszközkészletét nem túlságosan meghaladó, kicsivel nehezebb feladatok legyenek. Mindkét fordulóban a megoldásra 3 órát fordíthattak a diákok. A feladatok sorrendjében végül nem tettünk kikötést, így azok tényleges sorrendje nem követte az itt felvázoltakat.

A versenyről bővebb felvilágosítást az év eleji továbbképzésen adtunk a kollégáknak, ahol vázoltuk a fentebbi, feladatokkal kapcsolatos elképzeléseinket, amelyekkel lényegileg egyet is értettek. A saját elképzeléseink és a kollégák visszajelzése alapján maximum 25-30 fős nevezésre számíthattunk.

Az első fordulóba végül 37 fő jelentkezett, közülük 3 fő versenyen kívül oldotta meg a feladatokat. A 3 fő közül 2 a saját tanítványom volt akik a kiírás szerint nem indulhattak a versenyen, egy fő pedig iskola rendszerű OKJ-s képzésben vett részt az egyik vidéki iskolában. A saját tanítványaim nehezítésként az iskolai fordulót Java nyelven oldották meg, melyet még csak 4 hónapja tanultak a forduló időpontjában.

Az előzetes várakozással ellentétben alacsonyabb évfolyamokról is érkeztek nevezések. A verseny hivatalos programozási nyelve a Pascal volt, bár elfogadtunk C, vagy C++

nyelveket használó diákok jelentkezését is, sőt egy jelentkező Delphiben próbálkozott elkészíteni a feladatok megoldásait.

Az iskolai fordulóból a legjobb 16 főt hívtuk be a megyei döntőbe, melynek a Széchenyi István Közgazdasági Szakközépiskola adott otthont 2007. március 20-án. A döntőben a végül második helyezést elért Pólya Málnán kívül 12. évfolyamos diákok vettek részt. Málna a verseny időpontjában még csak 9. évfolyamos volt. Az első fordulóban elért eredményeik alapján meghívást nyertek a versenyen kívül induló diákok is.

A feladatsorok összeállításában, illetve az értékelési útmutató elkészítésében rajtam kívül, Cseh Imre és Izsépi Béla kollégák vettek részt. Az iskolai forduló feladatai a következők voltakⁱ:

1. *Feladat:* Írj programot, amely bekér egy karakterláncot (értelmes magyar szöveget!). Ezt a karakterláncot kiírja csupa kisbetűsen, nagybetűsen, és fordítva! **[karlanc]**
2. *Feladat:* Egy angol nyelvű szöveget tartalmaz a `poe.txt` állomány. Készíts statisztikát az angol abc betűi (a-z-ig) és a számjegyek előfordulási gyakoriságából. Írjad ki a képernyőre a leggyakoribb 5 karaktert a gyakoriságával együtt. Az előfordulási gyakoriság az összes előfordulása az adott karakternek osztva a teljes karaktermennyiséggel (minden karakter beleszámít, az írásjelek és szóközök is)! A kis és nagy betűk között nem kell különbséget tenni! **[huffman]**
3. *Feladat:* Az `eladok.txt` állomány egy cég területi képviselőinek listáját tartalmazza. Ellenőrizd a szerkezetét! Készíts programot, amely a következő feladatokat végzi el:
 - a. Az állományban minden adatot idézőjelek közzé tett a készítője. A program távolítsa el ezeket! (Ha nem tudod, kézzel szedd ki!)
 - b. Készíts kimutatást városonként az összes jutalomra.
 - c. Rendezze jutalom szerint a képviselőket és mentse el a `rendezett.txt` állományba! A fejléc maradjon meg!
 - d. Írjad ki azokat, akik a leghosszabb nevű dolgozóval azonos városban tevékenykednek! (Kereszt és vezetéknev együtt!)

ⁱ A programozó verseny és a Szikszói alkalmazói versenyek feladatai és forrásállományai a <http://www.nyirszikszoi.hu> oldalról kiindulva letölthetőek

- e. A „J” betűvel kezdődő keresztnévűekhez tartozó városok neveit sorold fel!
(Egy város csak egyszer szerepelhet!) **[képvisel]**

A kollégák javították a megadott javítási útmutatók alapján és küldték vissza a kijavított dolgozatokat. A javítások alapján érdekes kép alakult ki.

A legkönnyebbnek szánt feladat megoldásával sokan nem foglalkoztak, illetve teljesen eltekintettek a magyar nyelvben használatos ékezetes karakterektől. Az egyes részfeladatok esetén az átlagos teljesítmény a következőképpen alakult.

Részfeladat	maximális pontszám	átlag pontszám	teljesítmény ¹
Karakterlánc bekérése	3	2,63	88%
Fordított kiírás	5	3,13	63%
Kisbetűs kiírás	13	5,5	42%
Nagybetűs kiírás	9	5,25	58%

A táblázatok tartalmazzák a 3 versenyen kívül indult diák eredményeit is.

A kisbetűs és nagybetűs kiírás pontszámai elsősorban a magyar ékezetes karakterek kihagyása miatt alakult ilyen alacsonyan.

A második feladat kapcsán meglepő volt, hogy az alapvető rendezési műveletek is gondot okoztak, illetve, az is hogy bár meg volt adva a gyakoriság kiszámításának módja, sokan ez alapján sem tudták azt megoldani.

Részfeladat	maximális pontszám	átlag pontszám	teljesítmény
Adatbeolvasás	5	4,13	83%
Karaktárszámlálás	15	3,63	24%
Rendezés	10	3,25	33%
Gyakoriság	5	0,88	18%

A harmadik feladat alapján szakadt legjobban ketté a mezőny. Mint látható az idézőjelek eltávolítása még a többségnek viszonylag jól ment addig a többi feladat megoldása már gondot okozott. Sokan el sem jutottak eddig a feladatig.

Részfeladat	maximális pontszám	átlag pontszám	teljesítmény
Idézőjelek eltávolítása	8	4,5	56%
Kimutatás	8	1,88	23%
Rendezés és kiírás	9	1,88	21%
Leghosszabb nevű dolgozó városa	5	1,5	30%
J-vel kezdődő keresztnévűek városai	5	0,63	13%

¹ Az összes visszaküldött dolgozat alapján

A fenti táblázatok alapján látható, hogy többen túlzott önbizalommal indultak el a versenyen és sajnos csak kudarcélményt szereztek. Ez azért is érdekes, mert több kolléga is jelezte, hogy az általa nevezett versenyző emelt szinten kíván érettségizni, ezen a versenyen pedig alig szerzett pontot. Remélhető, hogy az érettségiig hátralévő idő alatt ezeknek a diákoknak is sikerült mélyebbre ásniuk magukat a programozás tudományába.

A döntő eredményét elemezve már sokkal pontosabb képet alakíthatunk ki, hogy mely részek lehetnek problémásak a diákok számára. A döntőben az általam tanított diákok is már a Pascal nyelvet használva oldották meg a feladatokat. Két tanuló kérésére engedélyeztük az eredetileg Pascal nyelvtől történő eltérést ebben a fordulóban is. Így egy diák Delphi, míg egy másik C++ nyelvet használva próbálta megoldani a feladatokat. Mindketten 55% körüli teljesítményt értek el.

A döntő feladatai az alábbiak voltak, az eredeti kiírás tipográfiáját meghagyva:

1. Utazás (30 pont)

A Nyíregyháza – Miskolc vasútvonal megállóit tartalmazza a *megallok.txt* állomány. Írj programot amely bekér két állomást erről a vasútvonalról, majd kiírja, hogy az elsőből hány megállót kell utazni a másikig és azt is milyen irányba. Az eredményt az *utazas.txt* állományba írd be a minta alapján! Ha nem valós állomást írna be a felhasználó, akkor mindaddig kérje újra, míg valósat nem ad meg! A hibás névről tájékoztassa a felhasználót a programod!

Minta: Az elsőként beírt állomás neve *Mezőzombor*, másodikként *Virányos*

A fileba került sorok

Mezőzombor - Virányos

4. megálló Nyíregyháza felé

Az állomások listája Nyíregyházától:

Nyíregyháza – Füzesbokor – Nyírtelek – Virányos – Rakamaz – Tokaj – Tarcál –

Mezőzombor – Szerencs – Taktaszada – Taktaharkány – Tiszalúc – Hernádnémeti –

Felsőzsolca – Miskolc

Figyelem: Az egyszerűség kedvéért az állomások neveit ékezetek nélkül adtuk meg. A bekérés, a kiírás szintén ékezet nélkül történjen!

2. Fordított lengyel jelölés (35 pont)

A lengyel jelölés a szabványos infix aritmetikai jelölést helyettesíti abban, hogy az operátorokat nem az operandusok közé teszi (például: $2+4$), hanem azok után (például: $2,4,+$) (illetve előtt, ezt alkalmazzák az eredeti lengyel jelölésben, vagyis a postfix jelölésben).

Ennek a jelölésnek azért van akkora jelentősége a számítástechnikában, mivel ezzel könnyebben el lehet végezni az aritmetikai műveleteket, a hagyományos logikához képest, és könnyebben meg lehet valósítani számológépeken. Kevesebb műveletet kell elvégezni a hagyományos logikához képest, zárójelekre sincsen szükség, így rövidebb a jelölés. Továbbá a műveleteket balról jobbra el lehet végezni ugrás nélkül. A fordított lengyel jelölést logikai, aritmetikai, illetve trigonometrikus kifejezésekre is lehet használni.

Lássunk egy példát:

Infix:	Postfix:
---------------	-----------------

$$(8+2*5)/(1+3*2-4) \quad 8 \ 2 \ 5 * + 1 \ 3 \ 2 * + 4 - /$$

A feladat ennek a jelölésnek a megvalósítása lesz. Kizárólag a négy alapműveletet kell ismerni a programnak. A műveletsort szöveges állományból olvassa be a program. A műveletsor maximum 500 operandust és műveletet tartalmaz. Az egyszerűség kedvéért feltehetjük, hogy az operandusok egész számok és minden részművelet eredménye is egész szám! Egy elvégzendő próba műveletsort a *muvelet.txt* szöveges állományban találász postfix alakban. A következő feladatok részben egymástól függetlenül is megvalósíthatók!

1. A program olvassa be a műveletsort és írja ki a képernyőre!
2. A postfix jelölést alakítsa át a szokásos jelöléssé! (Lásd a fenti példa!) (A kiíráskor nem tilos „fölsőleges zárójeleket rakni”, azaz a példában szereplő műveletsor visszaalakítva:

$((8+(2*5))/((1+(3*2))-4))!$

Írassa ki a képernyőre!

Írassa ki egy *infix.txt* nevű szöveges állományba!

3. A program végezze el műveletsort!

Írassa ki a képernyőre!

Írassa ki egy *eredmeny.txt* nevű szöveges állományba!

3. Természetes számok római alakja (35 pont)

Írj programot amelyben alprogramok segítségével megvalósítod a római számok konvertálását tízes számrendszerre és viszont. A számokat a billentyűzetről kérje be a programod. A programod tartalmazzon hibakezelést is a beírt római számokra! A konvertálandó számok az [1;2999] intervallumba esznek! Hogy miről mire kell konvertálni, a felhasználótól kérje be a programod!

Használható jegyek a római számok írásában:

M – 1000

D – 500

C – 100

L – 50

X – 10

V – 5

I – 1

Példák:

1499 –re a program írja ki az MCDXCIX számot

MCMLXVII karakter sorozatra pedig az 1967 számot

A verseny hivatalos végeredménye.

1. Kicsák Ádám (Esze Tamás Gimnázium; Felkészítő tanár: Bartha Zoltán)
2. Pólya Málna (Krúdy Gyula Gimnázium; Felkészítő tanár: Keresztessyné Takács Mária)
3. Szabó Attila (Szent László Szakközépiskola; Felkészítő tanár: Dajka Miklós)
3. Szoboszlai Attila (Vasvári Pál Gimnázium; Felkészítő tanár: Komoróczy János)

Érdemes megjegyezni, hogy az első helyen végzett Kicsák Ádám hibátlan megoldást nyújtott be.

A megoldások elemzése itt is érdekes képet mutat.

Részfeladat	maximális pontszám	átlag pontszám	teljesítmény	módosított teljesítmény ⁱ
Megallok.txt feldolgozása	4	2,62	65,6%	87,5%
Adatbekérés	12	6,43	53,6%	71,5%
Utazási irány	5	2,31	46,2%	61,6%
Utazas.txt állomány elkészítése	9	4,5	50%	66,6%

A táblázatok tartalmazzák a 3 versenyen kívül indult diák eredményeit is.

Négy diák egyáltalán nem foglalkozott a feladattal. Az ő eredményeiket kivéve teljesen elfogadható eredményt kapunk.

A második feladattal már 6 fő nem foglalkozott. Közöttük van az a 4 fő is, akik az első feladattal sem boldogultak.

Részfeladat	maximális pontszám	átlag pontszám	teljesítmény	módosított teljesítmény ⁱⁱ
File beolvasása	3	1,85	60,4%	96,6%
Postfix adatstruktúra	6	1,65	28,1%	45%
Művelet felépítése	8	1,5	18,7%	30%
Kiíratás	1	0,18	18,7%	30%
Infix.txt állomány írása	2	0,18	9,3%	15%
Új adatstruktúra	6	0,75	12,5%	20%
Műveletek kiértékelése	6	0,75	12,5%	20%
Képernyőre kiíratás	1	0,25	25%	40%
Eredmeny.txt írása	2	0,56	28,1%	45%

Látható, hogy itt már elég jelentős szórás alakult ki a mezőnyben. Feltételezhető, hogy többeknek gondja lehetett a feladat értelmezésével, vagy nem maradt megfelelő idő a feladatra.

A harmadik feladat megoldásába mindenki belekezdett. Itt az elért átlagos pontszám a maximálisan elérhető 35 pontból 16,5, ami 47,1%-os teljesítménynek felel meg. A javítás során, ha valaki nem alprogrammal oldotta meg a kívánt részfeladatot, az elérhető pontszám felét adtuk csak. Így 6 versenyző bizonyos pontjait megfeleltük és végül ez a pontszám került a jegyzőkönyvbe.

ⁱ Kivéve a 4 diák eredményét, akik nem foglalkoztak a feladattal

ⁱⁱ Kivéve a 6 diák eredményét, akik nem foglalkoztak a feladattal

A verseny során elérhető maximális pontszám 100 volt. A versenyzők pontszámainak átlaga 40 pont lett. Szomorú tény hogy 4 versenyző nem érte el a 10 pontot sem, azonban örvendetes, hogy a versenyzők fele 50% felett teljesített.

Mivel a verseny pozitív visszhangra talált a kollégák és a diákok között is, mindenképpen érdemes a jövőben is folytatni a megkezdett munkát. Azt azonban világosan látni kell, hogy a programozás nem mozgat meg akkor bázist, mint az alkalmazói kategóriák, ezért érdemes lenne, ha a jövőben a szomszédos megyékkel összefogva szerveznénk meg ezt a versenyt.

Webfejlesztők Csapatversenye 2007

Időben is második verseny a webes tartalom elkészítésében való jártasságot vizsgálta. A verseny koncepciója az, hogy a diákok kisebb, 2-3 fős csapatokban, viszonylag hosszabb idő alatt, önállóan készítik el a versenyben meghatározott feltételek mellett a feladatokat. A csapatok március 14-én reggel kapták meg hivatalosan a feladatokat, gyakorlatilag ekkor tettük elérhetővé a <http://www.nyirsziksz.hu/infotantar> lapon a kiírást, de előző este már a csapatfőnökök e-mail címére a teljes anyagot megküldtük.

A kiírásban a következő követelményeket határoztuk meg:

- Az elkészült oldalaknak igazodni kell az érvényes szabványokhoz, szabványajánlásokhoz.
- Tetszőleges eszközök használhatóak, ezekről feljegyzést kell készíteni.
- Az oldalak saját fejlesztésű, vagy az Interneten szabadon elérhető és felhasználható, nyílt scripteket is használhatnak a forrás megjelölésével! (javascript, Flash)
- Szerveroldali fejlesztő eszközök használata nem megengedett.
- XHTML és CSS használata javasolt a weboldalak kialakításához, ennek hiánya azonban nem kizáró ok, a szabványok betartása azonban kötelező. Különböző online validátorok használata erősen ajánlott. A kiírás honlapjáról kiindulva is elérhetőek ilyenek.
- A CSS saját fejlesztés kell legyen, magyar megjegyzés feliratokkal.
- Hivatkozásoknál figyelni kell a relatív hivatkozások használatára. Abszolút hivatkozások használata a versenyből való azonnali kizárást vonja maga után.

- Multimédiás anyagok elhelyezésénél figyelni kell, hogy azok mérete optimális legyen.
- Az állományneveknél kérjük, mellőzzék a szóközök és az ékezetes karakterek használatát!
- Az elkészült pályázati munkához csatolni kell egy jegyzőkönyvet a felhasznált eszközökről és környezetről. Az egyes felhasznált forrásokról tételes kimutatást kell készíteni. A felhasznált anyagoknál kérjük, tartsák be a vonatkozó jogi szabályokat! Ezek megsértése a versenyből való kizárást vonja maga után.
- A pályázati anyag a mérete nem haladhatja meg a 650 MB-ot!
- A nevezéssel a csapat tagjai lemondanak szerzői jogokról és hozzájárulnak az elkészült pályamunka publikálásához.
- A <http://nyirszikszi.hu/infotatar> oldalról kiindulva elérhető egy tömörített állomány, ami a verseny során felhasználandó elemeket tartalmazza. Ezek közül egy képet fel kell használni logó céljára. A kialakítás egyetlen megkötése, hogy ezekből a képekből kell választani.
- A csomagban található egy szöveges állomány is, melynek tartalmát, minden formai megkötés nélkül fel kell használni.
- A verseny témája: Szabolcs-Szatmár-Bereg megye turisztikai szempontból

A kidolgozáshoz további segítségként megadtuk, hogy nem szükséges az egész megyét feldolgozni. Kiválaszhattak egy térséget, egy turisztikai szempontból fontos területet és a bemutatás korlátozódhat csak arra a területre is. Feldolgozhatták a témát más szövegekből is. Néhány ötletet is adtunk: „Kirándulások a Tisza felső vidékén”, „Gyalog a Tiszaháton”, „Kerékpárral Tiszabecstől Vásárosnaményig”. „Szabolcsi gasztronómiai túrák”; „Horgász túrizmus Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében”.

Végezetül tájékoztattuk a csapatokat az értékelési rendszerről:

„Ahogyan a kiírásban is szerepel a webes szabványok betartása kötelező. (A w3c.org oldalán találtak erről összefoglalókat (HTML, CSS), illetve kis keresgélés után magyar nyelvű leírásokat is találhattok). A szabványtól eltérő kódolású oldalakat nem zárjuk ki a versenyből, azonban egy szorzót állapítunk meg (0;1] intervallumban, mellyel a megszerzett

pontjaitokat módosítjuk. A szorzó megállapításánál a hibák száma és fajsúlyossága a fő szempont. Ezekről a hibákról listát is készítünk.

Pontokat a tartalmasságra, és a művészi kivitelezésre kaptok. Minden zsűritag külön értékel egy 0-20-ig terjedő listán a tartalomra, művészi kivitelezésre pedig 0-15 pontig. A zsűri tagja egy művésztanár is, akinek a pontjai 0-40 terjedhetnek a kivitelezés kategóriában. Így maximum 200 pontot gyűjthettek.”ⁱ

Az értékelő bizottságban 5 fő tevékenykedett. Az előminősítés során a szabványoknak való megfelelés alapján határoztuk meg a szorzókat az egyes munkákra. Ezt a munkát a Mozilla Firefox beépülő moduljaival megtámogatva végeztük el. Ezután került sor a pályamunkák közös értékelésére. A zsűri tagja volt egy művész tanár, egy földrajz szakos kolléga, egy fő az MPKKI részéről és két informatikai szaktanácsadó.

A munkákat először gyorsan áttekintettük, lehetőséget adva a zsűri tagjainak minden egyes pályamunka megismerésére. Ezt követően, egyenként tartalmi és kivitelezési szempontból is megvizsgáltuk a weblapokat, majd mindenki le is pontozta az általa adható ponthatárok között. Az értékelés során a zsűri tagjai, rajtam kívül, csak a csapatok nevét ismerték, a tagokat, iskolájukat és a felkészítő tanár nevét csak a végső eredmény meghatározása után ismerhették meg.

A pontozás végén, az előzetesen meghatározott szorzó számokkal a zsűri által adott pontszámokat korrigáltuk és így jött ki minden csapat esetében a helyezést meghatározó eredmény, ami a következő lett:

1. **All-in** Tagok: Szikszai Bence, Nagy Péter; Sallai Levente

Vasvári Pál Gimnázium; Felkészítő tanár: Komoróczy Tamásné

2. **Horváth Tibor Csenger** Tagok: Horváth Tibor; Kecskés Attila

Széchenyi István Közgazdasági Szakközépiskola; Felkészítő tanár: Nagy Tibor

3. **Mányik Zsombor csapata** Tagok: Mányik Zsombor; Barnák István, Polák Tibor

Arany János Gimnázium, Nyíregyháza; Felkészítő tanár: Varga Csongor

A versenyre 24 csapat nevezett, végül 20 munka érkezett be. Ezek szakmai szempontok szerinti értékelése a következők szerint történt, melyet teljes egészében én végeztem, hogy a

ⁱ A kiírást én készítettem Cseh Imre kolléga közreműködésével

zsűri munkájában a második szaktanácsadó objektívebben tudjon értékelni. A szorzó megállapításának első lépése volt meghatározni, hogy a felhasználható állományokat beépítették, vagy sem az oldalukba. Az elemzés során 4 csapat esetében a képekkel, míg másik két csapat esetében a szöveggel akadtak gondok. Ezeket hibának tekintettük és 25 hibapontot adtunk érte, az előzetesen meghatározott értékelési szempontrendszer szerint. A kiírás másik lényegi eleme, hogy a csapatok felsorolják a forrásokat, illetve a felhasznált eszközöket. A zsűri döntése alapján az ilyen csapatokat sem zártuk ki a versenyből, hanem 50 hibaponttal sújtottuk őket. A hibák feltárásában a Mozilla Firefox HTML Validator beépülő modulját használtuk. Ez a modul a hibákat és figyelmeztetéseket külön kezeli, így mi is külön állapítottuk ezeket meg az egyes munkákra. Minden oldalon ahol lehetséges volt meghatároztuk ezeket a számokat, összegeztük őket és a könnyebb kezelhetőség miatt egy táblázatban rögzítettük őket. Mivel a figyelmeztetések száma néhol kiugróan magas volt, ezért figyelmeztetések maximális számát 100-ban rögzítettük. Sajnos volt olyan pályamunka ahol ez az érték meghaladta az 500-at is. A figyelmeztetések számának maximalizálását a zsűri az összes pályamunka szakmai ellenőrzésének végén döntötte el. Ezzel a döntéssel nem hozta teljesen reménytelen helyzetbe azokat a csapatokat, akik a tartalom fejlesztéshez olyan alkalmazásokat használtak, amelyek a szabványokat és ajánlásokat nem veszik teljességgel figyelembe. Megfigyelhető volt, hogy az ilyen alkalmazásokkal készült művekben százas nagyságrendben fordultak elő a figyelmeztetések

A csapatok szorzóját a következők szerint határoztuk meg minden hibáért levontunk 0,005-t, míg egy figyelmeztetésért 0,0025-t egyből. A 20 dolgozat közül 10 lett hibátlan. 3 tartalmazott HTML, vagy CSS-t megsértő hibákat, rendre 20, 22 és 23 darabot. Figyelmeztetést jóval több pályamunka tartalmazott, összesen 2 munka volt figyelmeztetésektől is mentes, 4 tartalmazott 1-10-ig terjedő figyelmeztetést és 5 munka a maximális 100 figyelmeztetéssel indult a zsűri elé. Végeredményben a meghatározott szorzók 0,784-es átlagot értek el 0,1686-os szórás mellett. A leggyengébb eredmény 0,375 lett.

A zsűriben mindenki egyedi szempontok alapján adhatott pontszámot a tartalmasságra és megjelenésre. Itt a művésztanárnak nagyobb intervallumot biztosítottunk a megjelenés pontozására, így az ő véleménye nagyobb arányban vett részt a végső pontszám meghatározásában. Az adott pontszámok vizsgálata során látható, hogy az egyes tagok véleménye mennyire különbözik a többiekétől. A pontszámok a nagyon gyenge és a nagyon jó munkákat kivéve jelentős szórással kerültek megállapításra. Ez a designban értékelésekor különösen szembeötlő. A táblázatból leolvasható, hogy a megjelenés megítélésénél a szórás

bizonyos munkák esetében a 26%-ot is meghaladta. Jól látható, hogy a tartalmak tekintetében nem volt túl jelentős eltérés a tagok véleményében. Mivel minden tag más szempontokat tartott fontosnak, értékesnek az elkészült munkákban ezért néhol elég jelentős különbségek is kialakultak.

A tartalmi pontszámoknál a design elemekre adott pontszámok jóval érdekesebb képet mutatnak. Mivel a pontszámok egyéni megállapítása előtt, minden tag kifejtette a véleményét mindkét szempont alapján, ezért néhány információ is rendelkezésre áll a miértekről.

A tartalmi elemek szóbeli értékelésén viszonylag gyorsan túljutottunk, azonban a designt minden esetben hosszas szóváltás követte. Érdekes volt megfigyelni, hogy a művész tanár mennyire látta másként az elkészült weblapokat, mint a többi tag. Ráadásul egy olyan művésztől van szó, aki a számítógépet szinte semmiféle munkára nem használja.

Rendszerint a klasszikus elrendezéseket részesítette előnyben, másként ítélte meg a színek harmóniáját, a tipográfiát és ezek összhangját. A többi tag a praktikusságot, a használhatóságot emelte ki, illetve az olyan elrendezéseket pontozta magasabban ahol már a nyitó oldal is informatív és áttekinthető volt.

MPKKI		művész tanár		földrajz szaktanácsadó		Cseh Imre		Komoróczy Tamás		Tartalom		Design	
Tartalom	Design	Tartalom	Design	Tartalom	Design	Tartalom	Design	Tartalom	Design	átlag	szórás	átlag	szórás
25,00	53,33	15,00	32,50	25,00	40,00	15,00	26,67	15,00	26,67	19,00	5,48	35,83	11,21
25,00	20,00	35,00	57,50	20,00	33,33	25,00	26,67	15,00	33,33	24,00	7,42	34,17	14,17
50,00	20,00	75,00	70,00	65,00	53,33	80,00	33,33	60,00	46,67	66,00	11,94	44,67	19,09
55,00	40,00	60,00	45,00	75,00	33,33	75,00	13,33	50,00	20,00	63,00	11,51	30,33	13,35
10,00	13,33	5,00	12,50	10,00	13,33	5,00	6,67	5,00	6,67	7,00	2,74	10,50	3,52
65,00	73,33	60,00	42,50	80,00	86,67	50,00	40,00	55,00	33,33	62,00	11,51	55,17	23,40
50,00	86,67	65,00	67,50	50,00	40,00	40,00	80,00	20,00	93,33	45,00	16,58	73,50	21,02
35,00	60,00	25,00	55,00	30,00	33,33	25,00	46,67	25,00	53,33	28,00	4,47	49,67	10,30
75,00	73,33	90,00	92,50	95,00	86,67	85,00	86,67	90,00	86,67	87,00	7,58	85,17	7,08
30,00	13,33	15,00	17,50	25,00	6,67	35,00	6,67	20,00	13,33	25,00	7,91	11,50	4,73
20,00	80,00	40,00	25,00	30,00	66,67	25,00	80,00	20,00	93,33	27,00	8,37	69,00	26,34
35,00	26,67	40,00	37,50	30,00	26,67	35,00	33,33	20,00	66,67	32,00	7,58	38,17	16,59
30,00	86,67	25,00	62,50	10,00	86,67	25,00	53,33	25,00	33,33	23,00	7,58	64,50	22,82
65,00	33,33	80,00	55,00	75,00	46,67	85,00	40,00	90,00	53,33	79,00	9,62	45,67	9,10
80,00	60,00	90,00	57,50	90,00	66,67	90,00	80,00	95,00	93,33	89,00	5,48	71,50	15,00
60,00	53,33	85,00	70,00	75,00	66,67	70,00	53,33	75,00	53,33	73,00	9,08	59,33	8,30
50,00	66,67	60,00	67,50	60,00	66,67	25,00	53,33	40,00	66,67	47,00	14,83	64,17	6,07
40,00	46,67	40,00	65,00	40,00	66,67	45,00	53,33	40,00	53,33	41,00	2,24	57,00	8,53
15,00	26,67	15,00	42,50	10,00	26,67	10,00	20,00	10,00	20,00	12,00	2,74	27,17	9,20
70,00	86,67	75,00	50,00	80,00	80,00	75,00	86,67	75,00	73,33	75,00	3,54	75,33	15,20

A táblázatban a maximálisan adható pontszámhoz viszonyított értékek szerepelnek százalékos formában.

Széchenyi alkalmazói verseny 2007

Ez a verseny már sok éves hagyományra tekint vissza és mindig is célja volt, hogy a Nemes Tihamér és OKTV versenyek mellett olyanok is eredménnyel szerepelhessenek, akik nem rendelkeznek a korosztályukból magasan kiemelkedő képességekkel. A verseny célja tehát minél szélesebb körben eljutni a diákokhoz, hogy teszteljék képességeiket és lehetőséget biztosítani az esetlegesen érettségire készülőknek is, mivel a feladatok túlnyomó része a középszintű érettségi anyagra épül. Természetesen a feladatok bizonyos részei ezen picivel túl is mutatnak, bátorítva a diákokat, hogy mélyebb ismeretekre is szert tegyenek, ezáltal a jelentős országos informatikai versenyeken is megállják a helyüket. Erre szükség is lenne, mert a megyéből továbbjutó diákok száma elég alacsony a többi megyéhez viszonyítva.

A versenyt minden évben bázisiskolai rendezvényként szervezzük meg, melynek fő koordinátora Izsépi Béla, a feladatok döntő többségét pedig én készítem. Ettől az évtől a munkánkat segíti Cseh Imre is. A döntő feladatainak javításában, ebben az évben, részt vett még Mátyás Ildikó is.

A versenyt ebben az évben 3 fordulóban rendeztük meg. Az első fordulóban a diákok házi feladat jellegű munkákat oldanak meg. Ezzel kettős célunk van. Bár a versenyre jelentkezők száma nagyon magas, azonban a diákok egy része az iskolai fordulón nem vesz részt, vagy olyan diákok is elindulnak, akik idő előtt felállva fejezik be a munkájukat. A házi feladatos forduló az ilyen diákok kiszűrésére kiváló eszköz. Másrészt ezt teremt lehetőséget olyan feladatok elvégeztetésére, amelyek versenyhelyzetben nehezen kivitelezhetőek. Olyan feladatok kiírására törekszünk, amelyekhez használni kell az internetet. Esetleg összetett kereséseket használva lehet sikereket elérni csak. A feladatok között olyan is előfordul, amelyekhez valamely alkalmazás speciális tulajdonságára kérdezzük rá és ennek a megoldásához az alkalmazás helpjének, kézikönyvének tanulmányozása alapvető fontosságú.

A második fordulóban a diákok iskolájukban verseny szituációban oldják meg a feladatokat. Itt már a 9-10 és 11-12 évfolyamok külön feladatokat is kapnak. Közös mindkét korosztály számára a szövegszerkesztés és a táblázatkezelés. A felsőbb évesek HTML készítést, míg a kisebbek prezentáció készítést tartalmazó feladatot kell megoldjanak.

A döntő az iskolánkban van és ekkorra már 3 kategóriában versenyeznek a diákok. Néhány évvel ezelőtti versenyen gondot okozott, hogy az informatika alapismereteket tanulók a 11-12 évfolyamban teljesen eluralták a mezőnyt kiszorítva a többi szakközépiskola és gimnázium tanulóit. A verseny szervezőiként ekkor döntöttünk úgy, hogy a döntőt inntől 3

kategóriában rendezzük meg. A 11-12-eseknél az informatika szakmacsoportos diákok elkülönítve versenyeznek a többiekkel, de ugyan azt a feladatsort oldják meg.

A döntőn változik a legfelső évfolyamban a feladatok összetétele is az iskolai fordulóhoz képest. Megjelenik a HTML helyett az adatkezelés. Ennek is régebbre visszanyúló okai voltak, ugyanis az iskolai forduló környékén a legtöbb iskolában az adatkezelés tanításának közepén tartottak, így diákjaik nem tudták felvenni a versenyt a gyorsabban haladó kollégák tanulóival. Az ő kérésükre csak a döntőben szerepel adatkezelés feladat.

A 9-10 évfolyamon maradnak a kategóriák és marad az is hogy a táblázatkezelés és szövegszerkesztés feladatok minden kategória számára megegyezik. A második és harmadik forduló megegyezik még abban is hogy mindkettő megoldására a diákoknak 3 óra áll rendelkezésre.

Az iskolai forduló javítását a kiadott javítási útmutató alapján a kollégáknak kell elvégezni. Ezt a kiíráskor tisztázzuk, illetve hagyományosan így alakult ki. A jelentkezők nagy száma miatt nem is tudnánk vállalni az elkészült állományok átnézését. A kijavított feladatokat, az eredményekkel együtt az iskolai szervező kolléga beküldi számunkra és ezek után történik meg az adatok összefésülése. A döntőbe kategóriánként 15 tanulót hívunk be azonban ez nem minden esetben a legjobb 15 lesz. Ezen folyamatosan és sok vitánk van a kollégákkal, de így látjuk helyesnek. Minél több iskolából szeretnénk résztvevőket, ezért ha az előzetesen megállapított ponthatárhoz közeli tanulókat, akik iskolája még nincs képviselve a döntőn azokat beemeljük, olyanok rovására, akik több pontot szereztek ugyan, de ez nem szignifikáns különbség és iskolájukból az adott kategóriában már van tanuló. A rendszer ellen szólóknak példaként szoktuk felhozni az olimpiai válogatások szempontjait, nem mindig sikerrel.

A beküldött dolgozatokból szűrőpróba szerűen veszünk ki a továbbjutottak dolgozataiból és javítjuk felül. Ez elég megterhelő még így is, főleg, hogy bár az útmutatóink követik az érettségik javítási útmutatóinak szerkezetét és nyelvezetét, több kolléga jelentősen félrejavítja a dolgozatot. Ezen dolgozatok újrjavítása elkerülhetetlen.

A döntőben a javítás kódok alapján történik, csak a kategória áll rendelkezésre, a tanuló neve nem. Egy kolléga csak egy típust javít, így biztosítjuk a döntőben az egységességet.

Az egész versenyre jellemző a népszerűség, mivel a feladatok egyszerűbbek, mint az OKT, vagy Nemes Tihamér feladatai. Összességében megyei szinten több jelentkezőnk is van, mint a másik két versenyre összesen. A diákok is és a kollégák is kedvelik, bár

megfigyelhető itt is mint minden hasonló versenynél a felkészítő tanárok elkötelezettsége, hozzáállása. Vannak kiemelkedően résztvevő és szereplő iskolák. Ilyen a kisvárdai Bessenyei György Gimnázium és a nyíregyházi Vasvári Pál Gimnázium. A másik oldalon sajnos meg kell említeni a Krúdy Gyula Gimnáziumot. Évről évre csak a személyes kapcsolattal rendelkező diákok mennek el, vagy még ők sem. A már említett látogatásunkkor sem sikerült semmilyen eredményt elérnünk ennek megváltoztatására.

A verseny elég nagy terhet ró a szervezőkre, mert az informatikai versenynaptár eléggé zsúfolt. Egymást érik a különböző színvonalú és kategóriájú versenyek. Ez a gyerekek számára, a kollégák számára is fárasztó. Sokszor alig lehet megfelelő időpontot találni egy adott versenynek és néha nem is sikerül jót találni. A határidők ezért elég szorosak szoktak lenni, ami miatt néha kapkodás alakul ki. Ezek a versenyt szerencsére eddig nem veszélyeztették, de alapvetően hibaforrások, amelyekre ez után is oda kell figyelnünk.

Végezetül nézzünk néhány számadatot a versennyel kapcsolatban, illetve a belőlük levonható következtetéseket. A versenyre ebben az évben összesen 349-en jelentkeztek. Ennyien kezdtek neki az első fordulónak. Az értékelési szempontok szerint megfelelt 153 beadott dolgozat. Sajnos nem áll rendelkezésre információ, hogy a diák beadta és nem jól készítette el, vagy be sem adta. A 43%-os arány gyengének nevezhető, az elmúlt évi arány ennek duplája volt, úgy hogy a jelentkezők létszáma nagyjából megegyezett a mostanival. Az okokat kérdeztük a kollégáktól, értékelhető információhoz nem jutottunk.

A saját osztályaimban is csak kicsivel jobb arányt tapasztaltam, mint a teljes megyére vonatkozó. Nálunk egyértelműen nem foglalkoztak a diákok a feladattal. Ez felveti, hogy esetlegesen elhagyjuk ezt a fordulót, azonban úgy gondolom, hogy az a diák akinek a hozzáállása nem megfelelő egy ilyen egyszerűnek mondható feladat megoldása során, annak a verseny dolgozatával eltöltött minden egyes perc csak elrabolt idő a tanár életéből. Mindenképpen szerencsésnek tartom az ilyen versenyzők kiszűrését minél hamarabb, hogy azokkal tudjuk foglalkozni akik ezt valóban igénylik is.

Az iskolai forduló után, ez értékelési útmutatóban megadott ponthatárt elért dolgozatokat küldték tovább a kollégák. Az elérhető 120 pontból 88 tanuló ért el legalább 30 pontot. Bár a feladatlap a korábbiakhoz képest nehezebb volt az iskolai fordulóban, a 30 pont alattiak száma kicsit magasnak tűnik. Persze nem tudhatjuk, hogy a 153 diákból ténylegesen hányan ültek le végül a verseny második fordulójában megoldani a feladatokat. Másik részről 4 fő teljesítménye 100 pont fölötti, ami igen kimagaslónak tekinthető.

Emeltszintű, szóbeli érettségi

Az OKÉV-hez történő jelentkezés után kiválasztottak emeltszintű szóbeli érettségi bizottsági tagnak. Az ott tapasztaltakat foglalom össze ebben a fejezetben.

A megyében vizsgázók száma miatt a vizsgázókat 3, egymást követő, napra osztották be. Az elsőn, érintettségem miatt nem vehettem részt, ugyanis két diákom is ezen a napon jelent meg a bizottság előtt, azonban az azt követő napokban lehetőségem volt több feleletet is meghallgatni. A két diák közül az egyik ténylegesen nem is vizsgázott, ahogyan azt már korábban említettem, mivel az OKTV-n alkalmazói kategóriában az első tizenötben végzett, így 100% emeltszintű érettségit szerzett. A másik diákom is nagyon szépen teljesített, így összességében 90% fölötti teljesítménnyel várhatta a felvételi eljárás hátralevő részét.

Mindkét napon a kiadott tételekkel a bizottság meg volt elégedve, egyetlen később aztán zavaró részlettől eltekintve. A harmadik vizsganapon két vizsgázó egymás melletti tételleket húzott ki. Míg az egyikük felelt, a másik felkészült, azonban a két tétel között akkor átfedés volt, hogy a bizottság a felkészülő tanulót másik teremben kellett elhelyezze a felkészülés időtartamára. Ezt leszámítva rendkívüli esemény nem is történt.

A diákok felkészültsége nagyon vegyes képet mutatott és a szóbeli részen megszerzett pontok nem álltak összefüggésben a gyakorlati rész alatt megszerzett pontokkal. Gyakorta fordult elő, hogy kevés pontot elérő diákok 30 ponthoz közeli eredményt értek el a szóbelin és volt fordított eset is, amikor a szóbelin szerzett valaki lényegesen kevesebbet, mint ahogy azt az írásbeli alapján sejteni lehetett.

A szóbeli témakörök közül a könyvtárismerettel kapcsolatos tételleket húzó diákok teljesítménye kiegyensúlyozott és magas színvonalú volt. Szép, szabatos formában adták elő ismereteiket a könyvtár és dokumentum típusokról. A különböző dokumentumok jellemzőit alapos mélységben ismerték. A könyvtári rendszerek használatában, ha nem is voltak járatosak funkciójukkal és lehetőségeikkel tisztában voltak. Bibliográfiákkal kapcsolatos ismereteik és gyakorlatuk magabiztos volt. A tételek gyakorlati részét a diákok zökkenőmentesen hajtották végre.

Az Információs társadalom témaköréből vizsgázóknál már picit rosszabb volt a helyzet. Alapvető hiányossága volt sok feleletnek az adat és információ közötti különbség tétel. Legtöbb probléma a feleletek során ebből adódott. Különös volt, hogy a diákok a számábrázolást sohasem tekintették kódrendszernek. Erre irányuló kérdéseinkkel csaknem

minden esetben kudarcot vallottunk. Úgy gondolom, hogy ez általánosabb probléma lehet és a tanítás során ezt jobban kellene hangsúlyozni.

Meglepő módon nagyon sok probléma volt a hardware-es és a hálózati témakörökben. Sajnos tárgytévesztés is történt. Persze a minta számossága elég alacsony volt az általánosításra, azonban máshol szerzett tapasztalataim is erősítik a következő észrevételeket.

A hálózatokkal kapcsolatosan elég sok pontatlanságot hallottunk. A hálózati eszközök, az Internet legáltalánosabban használt protokolljainak nem ismerete általánosnak volt mondható.

Az Internetes szolgáltatásokat viszonylag helyesen adták vissza, itt általában a parancssoros ftp használatára rákérdezve akadtak csak problémák. Ebben a témakörben hallottuk a 2 napon a leggyengébb – Internetes keresési stratégiák – és a legjobb – Neumann elvek – feleletet is.

Az Internetes keresés stratégiákkal kapcsolatban a legalapvetőbb keresési lehetőségekkel sem volt tisztában a vizsgázó. Nem ismerte a tematikus keresőket, nem tudott csak egyszerűbb kulcsszavas kereséseket végrehajtani. Ezek alapján szinte minimális ponttal zárta a szóbelit.

A Neumann elvekkel kapcsolatos felelet olyan összeszedett, olyan logikusan felépített volt, amelyet tankönyvekben sem látott a bizottság egyetlen tagja sem. A feltett kérdésekre precízen és azonnal válaszolt a vizsgázó. Nagyon meggyőző volt.

Itt volt az egyetlen tárgytévesztés is. A diák a RAM és a HDD-t folyamatosan összekeverte, míg a memóriákról kellett volna beszélni, mindig a merevlemezekhez tért vissza.

A gyakorlati feladatokat minden esetben magabiztosan oldották meg. Szinte látszott az a megváltozott lelki állapot, amelyben könnyebben tudták kifejezni magukat a gép előtt, egérrel a kezükben, mint a bizottsággal szemben ülve.

A software-es témakörnél viszonylag nem voltak komolyabb problémák. Néhány területet azonban megemlítek. A víruskereséssel kapcsolatos tételekben a diákok láthatólag nem voltak otthon. Az egyik felelő a heurisztikus keresés helyett rendszeresen heroikus keresést mondott. Ezt a problémát a párbeszéd során sem sikerült egyértelműen tisztázni. Nem tudták mik azok a spyware-ek és általában kevés módszert ismertek a károk megelőzésére, vagy a kárenyhítésre.

Probléma volt a digitális képekkel kapcsolatos tételekben is. A képek tömörítésénél a vizsgázó nem tudta, hogy információt veszünk vagy adatot, ha veszteséges algoritmussal kódoljuk a képet. A különböző formátumokban való jártassággal is problémák mutatkoztak, csakúgy mint az additív és szubsztraktív színkeveréssel kapcsolatban is.

Általánosságban elmondható, hogy a dolgozatomban korábban leírtaknak megfelelően, a diákoknak nincs elég lehetősége a számítástechnika és informatika szakszókincsének aktív gyakorlására. A gyakorlatlanság sok esetben érintette negatívan a végleges pontszámot. Több lehetőséget kellene biztosítani órai keretek között is a szóban történő megnyilvánulásokra, hogy megfelelő gyakorlatot szerezzenek a diákok és eredményesebben szerepeljenek a vizsgán. Másrészt érdekes volt megfigyelni, hogy a diákoknak nehezebbnek ítélt témakörökben sokkal szebben szerepeltek, mint azokban, amelyekről úgy gondolták, hogy közelebb áll hozzájuk, jól ismerik. Ez tipikus, hibás gondolkodás a számítástechnikával, informatikával kapcsolatban a diákok körében. Sokan gondolkodnak úgy, hogy bizonyos témaköröket nem kell tanulni, vagy gyakorolni, mert elég az órai munka. Jó példa ide a szövegszerkesztés, mint gyakorlati terület. A diákok bevallottan nem gyakorolnak, mert úgy gondolják, hogy ez könnyű és rendszerint akár egy jeggyel gyengébb osztályátlagot érnek el az első dolgozatok alkalmával, mint adatkezelésből, vagy táblázatkezelésből. Később a többség rájön, hogy sikereket csak gyakorlás révén érhet el és jelentős javulást mutatnak fel. Ezeket a személyes tapasztalataimat a kollégák véleménye is alátámasztja.

Versenyfelkészítés

Az elmúlt tanévben különböző formákban tehetséggondozással is foglalkoztam. Erről és az elért eredményekről írok ebben a rövid fejezetben.

A korábbi évekhez hasonlóan ebben a tanévben is indítottam szakkört, ahol a tehetséges diákokkal a különböző versenyekre tudtunk céltudatosan felkészülni, illetve olyan anyagrészekkel foglalkozni, amelyek a tanórák keretein túlmutat. Így került sor az XHTML és CSS alapszintű megismerésére is.

A csoport 10-es diákokból és két 12-es diákból állt. Elsősorban korábbi Nemes Tihamér és OKTV feladatokat oldottunk meg, az első foglalkozásokon még közösen, aztán egyre több önálló munka mellett dolgozhattak a résztvevő diákok. Sajnos a diákok különböző délutáni elfoglaltságai miatt a szakkörön résztvevők köre óráról órára változott, így gyakori volt, hogy egy feladattal két órán is foglalkoztunk. Az ilyen jellegű munkát megkönnyítette, hogy az egyik 12-es diák rendszeresen vett részt a szakköri munkában, így az alacsonyabb évfolyamosok segítségét rá lehetett többször is bízni.

További problémát jelentett, hogy a kezdeti 16-os létszám a későbbiekben egyre jobban fogyatkozott. A diákok egyszerűen feladták a nehezebb feladatokon való munkát. Nehéznek, néhányan kifejezetten nyűgnek tekintették. A későbbi versenyeken ezekre a diákokra jellemző volt, hogy szereplésükkel csak a középmezőnyt erősítették.

A szakkör munkáját sikerek is kísérték, ezek közül egyetlen diákot emelek ki. Arról a 12-es diákról van szó, aki a társainak is segített, amikor azok elakadtak. A munkája és főleg a hozzáállása példaértékű volt, illetve kellene legyen az informatikával komolyabban foglalkozóknak. Vele már az volt a gond, hogy feladatokkal nem tudtam ellátni és a legvadabb feladatötleteimet is sikerrel megoldotta. Gyakorta olyan megoldásokkal állt elő, amelyek egyszerűbbek, alkalmanként logikusabbak is voltak, mint azt én megoldottam. Ez főleg a táblázatkezelésre volt jellemző. A diákkal való kapcsolattartás, illetve a vele való foglalkozások nem szorítkoztak a szakkör keretei közé. Főleg a második félévben a lyukasóráinkon, szabad délutánjainkon, sőt az Interneten kapcsolatot tartva estéinken is folytatódott.

Elsősorban az alkalmazói kategóriáéra készültünk, elvéve foglalkoztunk programozási feladatokkal, így végül a sikereit ebben a kategóriában érte el.

Dolgos Dániel az OKTV I. kategóriájában 9. helyezést ért el, így 100%-os emeltszintű érettségit is szerzett informatika tantárgyból. A Szakmacsoportos szakmai előkészítő Érettségi Tantárgyak Versenyén 14. helyezést ért el, ami 100%-os emelt szintű érettségit jelentett informatika alapismeret tantárgyból. Ezek mellett a megyei versenyeken is kitűnően szerepelt általában megnyerve azokat.

A jelent tekintve kicsit szomorú a helyzet, ugyanis nincsenek Dolgos Danik az iskolánkban, akikkel lehetne foglalkozni. Folyamatosan próbálok utódokat találni, akik alkalmasak lennének hasonló sikereket elérni, de mindannyiszor rá kell jönnöm, hogy a mostani diákok közül nem lesz ilyen. Nem tehetségükben maradnak el, hanem a hozzáállásuk más és a kitartásuk is csak rövid időre tudja őket a feladatok megoldása mellett tartani őket. Egy picit meg is értem őket, mivel az idei tanévtől a felvételi pontszámokban csak korlátozottan jelennek meg az országos versenyeken kitűnően szereplők eredményei.

Bízom benne, hogy hamarosan lesz egy olyan újabb tanulója iskolánknak, aki akar és tud is tenni azért, hogy sikereket elérve az országos versenyeken tovább öregbítse iskolánk hírnevét a megyében és az országban is.

Összefoglalás

Úgy gondolom, hogy a bevezetőben leírt szándékaimnak sikerült eleget tennem ebben a dolgozatban. Biztos vagyok abban, hogy több fejezet bővebb tárgyalást, mélyebb elemzéseket is megérne. Az iskolalátogatás fejezetének mélyebb tárgyalása akár több önálló dolgozatot is eredményezhetne, de a dolgozatban átfogó képet akartam nyújtani az elmúlt év tevékenységeiről.

A versenyek értékelése is lehetne bővebb, mint ahogy hiányzik a két nagy országos verseny megyei eredményeinek értékelése is. Az általunk szervezett webes verseny és programozó versenyekről, mivel ezeknek ez volt a premierje, nem áll elég információ és visszajelzés rendelkezésre a kollégák részéről, amelyek alapján a jövőre vonatkozó következtetéseket lehetne levonni. Úgy gondolom, hogy mindkettő hasznos elképzelés és mindkettőt érdemes folytatni, a viszonylag alacsony létszám ellenére is. Több, ma már országos verseny hasonlóan kezdte és itt nem csak az informatikára gondolok csak. Dolgozni kell rajta, hogy minél értékesebb legyen ez a diákok számára. Esetleg el kell majd gondolkodni a szomszédos megyék megszólításán is. Szóba jöhetne a szomszédos országok magyar ajkú diákjainak bevonása is a versenyekbe. Nem elég azonban a mi akaratunk, az MPKKI pozitív hozzáállása nélkül ezeket a versenyeket megszervezni lehetetlen feladat. Mindenképpen szükséges az ott dolgozók segítsége is, hogy ezek a versenyek tovább éljenek.

Remélem kiderül a dolgozatomból, hogy a tankönyv kérdése milyen helyzetben van jelenleg az informatika tantárgy esetében. Szomorú látni, hogy az elméleti felkészülést egyetlen etalonnak (vagy etalon közelinek) nevezhető könyv sem segíti. Az Internetről összevadászható adatok többnyire lektorálatlanok, hibásak. A diákok ezekhez fordulnak legtöbbször segítségül az elméleti érettségi felkészülés során, ami sajnos néha kellemetlen és kínos percekot okoz számukra a bizottságok előtt. Itt mindenképpen előrelépés kell. Egy jó tankönyv sokat segíthetne, de azt is tudom, hogy ennek megírása a jelenlegi feltételek mellett eléggé utópisztikus. Ha lenne rá tehetségem, akkor sem vállalnám fel magam sem.

Irodalom jegyzék

1. <http://www.oki.hu/printerFriendly.php?tipus=cikk&kod=Jelentes97-0405>
(2008. március 24 20:17)
2. 10/1994. (V. 13.) MKM rendelet
3. A megyei pedagógiai intézetekről az OKI megbízásából 1992-ben (Kuknyó,1992), majd 1997-ben (Palotás, 1997) készült felmérés.
4. <http://www.hhrf.org/korunk/9809/9k16.htm> (2008. március 24 20:17)